

TBMM
BİLİŞİM ve İNTERNET ARAŞTIRMA KOMİSYONU

Çalıştay Uygulaması

İstanbul Bilgi Üniversitesi

26-27 Mayıs 2012

İçindekiler

1. Yönetici Özeti	8
2. Grup 1 - Siber Güvenlik, Bilgi Güvenliği, İnternet Güvenliği, Güvenli İnternet.....	10
2.1. Grup üyeleri.....	10
2.2. Sorunlar ve Çözümler	10
2.2.1 İnternet Güvenliği (safer internet) - Sorun tanımı.....	10
2.2.2 İnternet Güvenliği (safer internet) - Öneriler	10
2.2.3 Siber Güvenlik Alanı - Kavramsal çerçeve ve sorun tanımı.....	11
2.2.4 Siber Güvenlik Alanı - Öneriler.....	12
3. Grup 2 - Bilgi Toplumu ve E-Devlet.....	13
3.1. Grup üyeleri.....	13
3.2. Sorunların modellenmesi	14
3.3. Sorunlar ve Çözümler	14
3.3.1 Felsefi ve Kültürel Altyapının öncelikle oluşturulması.....	14
3.3.2 Teori ve Standartlara Referans ile Çalışılması.....	15
3.3.3 Kamu iş süreçlerinin optimizasyonu/geliştirilmesi	15
3.3.4 Doğru Örgütlenme ile Süreçlerin Etkin İşleyişi Kolaylaştırılmalı.....	16
3.3.5 İşleyiş-Yapısı Gelişmiş Kurumların ve Hizmetlerinin Entegrasyonu Sağlanmalı. 16	
3.3.6 Grup tarafından çalışma sonrası eklenen sorun tanım ve önerileri	16
4. Grup 3 - Bilişim/Haberleşme Hukuku	18
4.1. Grup üyeleri.....	18
4.2. Sorunlar ve Çözümler	18
4.2.1 Bilgiye erişim hakkı ve internet özgürlüğünün Anayasada düzenlenmemiş olması 18	
4.2.2 Sektörde hukuki güvenlik ve istikrarın bulunmaması, çelişik ve uygulama imkanı olmayan yargı kararları ile karşılaşılması	18
4.2.3 Yurtdışı kaynaklı hizmet ve uygulamalarda faillerin ve muhatapların tespiti ile zararların karşılanmasında güçlükler bulunması	18
4.2.4 Sektörün gelişimine ve bilgi toplumu olma hedefine engel teşkil eden mevzuattan kaynaklanan güçlükler	19

4.2.5	Sektörde yetkili kurumlar ve işletmeciler arasındaki işbirliği ve koordinasyonun sağlanamamasından kaynaklanan sorunlar.....	20
5.	Grup 4 - Bilişim Sektörü, Sorunları, Trend, Teknolojiler ve Kritik Teknolojilerin Yerelleşmesi.....	22
5.1.	Grup üyeleri.....	22
5.2.	Sorunlar ve Çözümler	23
5.2.1	Özel sektör, STK ve Kamu çalışma modeli daha aktif ve yapısal olmalı.....	23
5.2.2	Bilişim okuryazarlığının her vatandaşa kazandırılması gerekir	23
5.2.3	Ar-Ge teşvikleri.....	23
5.2.4	E- ticaret, meclis ve parlamento + telif hakları	24
5.2.5	Ortak platform belirlenmesi	24
5.2.6	Vergi düzenlemeleri	24
5.2.7	Global firmaların Türkiye'ye gelmesi için teşvik	24
6.	Grup 5 - Çevrimiçi Oyunların Ekonomik, Eğitsel, Kültürel boyutu ve Bilişim/İnternetin Psiko-Sosyal Etkileri.....	25
6.1.	Grup üyeleri.....	25
6.2.	Sorunlar ve Çözümler	25
6.2.1	Yaygın ve Örgün Eğitime Yönelik Öneriler	25
6.2.2	Ortama Yönelik Öneriler	26
6.2.3	Topluma Yönelik Öneriler	27
6.2.4	Oyunların Ekonomik Boyutuna Yönelik Öneriler	27
6.2.5	Teknolojiye ve Altyapıya Yönelik Öneriler	28
7.	Grup İnternet/Sosyal Medyası.....	29
7.1.	Grup üyeleri.....	29
7.2.	Ana strateji	29
7.2.1	Fırsatlar ve Riskler	29
7.3.	Sorun alanları	30
7.4.	Sorunlarla İlgili Çözümler	30
7.4.1	Eğitim Alanındaki Çözümler	30
7.4.2	Sitelerin Geliştirilmesi İçin Mevzuat Alanındaki Çözümler	31
7.4.3	İçeriğin Geliştirilmesi ve Korunması Alanındaki Çözümler	31
7.4.4	Sitelerin Geliştirilmesi İçin Kaynak Yaratmaya Yönelik Çözümler.....	31

7.4.5	Sitelerin Geliştirilmesi ve Diğer Konulardaki Çözümler	31
7.4.6	Sitelerle ilgili Hukuk Alanındaki Çözümler	32
7.4.7	Sektörün Kendi Öz Denetimine Yönelik Çözümler.....	32
8.	Değerlendirme toplantısı çıktıları	33
8.1.	Çalışılacak konular	33
8.1.1	İnternete ulaşım hakkı	33
8.1.2	Çevrimiçi oyun konusunda sektörel derneğin önerilerini Mevlüt Dinç gönderecektir.....	33
8.1.3	Şikayetvar.com sitesi devletin siteleri ile ilgili şikayetleri rapor olarak gönderecektir.....	33
8.1.4	Reklam ekonomisinin gelişmesine yönelik önerileri, ayı zamanda ilgili sektörel derneğin yöneticisi olan Neslihan Mesutoğlu raporunu gönderecek	33
8.2.	Altı çizilen konular	33
8.2.1	E-devlet konusunda 69uncu (OECD raporuna göre) sıraya indiğimiz, son bir yılda 11 sıra geriye düşmüş olduğumuz Ahmet Hamdi Atalay tarafından belirtilmiştir..	33
8.2.2	Tek muhatap ve koordinasyon konusu hızlı aşılması gerektiğini Leyla Berber ifade etmiştir.....	33
8.2.3	Bilgisayar okuryazarlığı konusunun önemi	33
8.2.4	E-devlet uygulamasının hızlı bir şekilde derlenmesi gerektiği, bu doğrultuda kamu sitelerinin iyi uygulamalarla örnek olması gereği Ömer Bostancı tarafından ifade edilmiştir.	34
8.2.5	Teşvik yerine vergi avantajı uygulaması Ömer Bostancı tarafından ifade edilmiştir	34
8.2.6	Kota ve geniş bant sorunu (network readiness) çok hızlı olarak aşılmasının önemi Ömer Bostancı ve Ahmet Hamdi Atalay tarafından belirtilmiştir.....	34
8.2.7	İnternet güvenliği yerine güvenli internet kullanımı kavramı daha önemli	34
8.2.8	“Kimin güvenliği sorusunun” çok daha önemli olduğunu Melih Kırılıdağ belirtmiştir.....	34
8.2.9	Sibergüvenlik konusu gerekli dikkati çekmediği, hızla MSB ve Silahlı Kuvvetlerin bu konuyu görev tanımı içine alması Ahmet Hamdi Atalay tarafından dile getirilmiştir	35
8.2.10	Özgür açık kaynak kodlara yönelmesi Hakan Uygun tarafından belirtilmiş, bu doğrultuda kamu'nun yerleşmiş açık yazılım kullanmasının öneminin altı çizilmiştir..	35
8.2.11	Medya açısından özgün içerik ve bunun kopyalanmaması çok çok önemli olduğu, yurtdışındaki hosting'lere ulaşım yaptırım mümkün olmadığı ve yurtiçi hostingin bu nedenle çok önemli olduğunu Neslihan Mesutoğlu dile getirmiştir	35

8.2.12	Reklam regülasyonu konusuna da Neslihan Mesutoğlu vurgu yapmıştır	35
8.2.13	İnternet Kafeleri tehdit olarak görmek yerine, bunları dönüşüm için merkez olarak kullanmak ve bu potansiyeli fırsata dönüştürmek.....	35
8.2.14	“Komisyonun süresi bittikten sonra sonucu nasıl takip edeceğiz?” sorusu Melek Bar Elmas tarafından dile getirilmiş, bu konunun önemine başka katılımcılar da vurgu yapmıştır.	35
9.	Çalışma sonrası gönderilmiş ilave dosya ve raporlar	36
9.1.	TUDOF’un raporu	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
9.2.	BTE Derneğinin Raporu	39
9.3.	İnternet Yayıncıları Derneği’nin (İYAD) “İnternet haber sitelerinin basın kanunu kapsamında değerlendirilmesi konusundaki görüşleri	42
9.3.1	GİRİŞ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
9.3.2	ÖNCELİK SARI BASIN KARTI DEĞİLDİR.....	42
9.3.3	GAZETECİLİĞİN TEMEL İLKELERİ SİTELERİN ZİYARETÇİ SAYISINA ENDEKSLENMEMELİDİR	43
9.3.4	YARGI, KONUSUNDA UZMANLAŞMALIDIR	43
9.3.5	YASAKLARDAN DEĞİL HAKLARDAN BAHSEDİLMELİ.....	43

Çalıştay Katılımcıları

Ad Soyad	Kurum	Eposta
Abdulhamit Yağmurcu	Kalkınma Bakanlığı	ayagmurcu@dpt.gov.tr
Ahmet Hamdi Atalay	Bilgi Güvenliğ Derneği	
Ahmet AYVALI	TBD	ahmet.ayvali@gmail.com
Ali Ercoşkun		
Ali Yardım		
Alpaslan Kesici		
Arzu Alpagut		
Asım Serdar Yılmaz	e-bay	
Aykan Erdemir		
Ayşe Bostancı	AKODER	aysemerve32@hotmail.com
Aziz Söğütü	Aile Bakanlığı	azizsogutlu@yahoo.com
Bora Gemicioğlu	Tatilsepeti	
Buğra Ayan	Karadeniz Teknik Üniversitesi- öğrenci	bugra@student-partners.com
Cebrail Taşkın		
Cenk Angın	eBay	
Demirtunç Ceyhan	Turkcell	
Doğan Güneş Ufuk	YASAD	
Dursun Ayan	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	
Ezgi Erdar		
Gökhan Şanlı	Bilişim Güvenliğ Derneği	
Gülseren Kaya	İstanbul PDR Derneği	gulserenkaya@terakki.org.tr
Hakan Uygun		
Hande Bayrak		
Hasan Yıldız	MEB Rehber Öğretmen	hyildiz@hotmail.com
İlker İlgin		
İsa Cankar	TİB	isa.cankar@tib.gov.tr
Kürşat Çağiltay	ODTÜ	
Levent Kıvanç Çelik	Başbakanlık	
M. Kemal Nalçacı	Türk Patent Enstitüsü	knalcaci@tpe.gov.tr
Mehmet İlğaz	TTNET	
Mehmet Kemal Erdine		
Mehmet Sağlam	Deniz Kuvvetleri Komutanlığı	
Melek Bar Elmas		
Melih Kırılıdağ	Alternatif Bilişim Derneği	
Metin Baltaoğlu	İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası	iiko@iiko.org.tr metinbaltaoglu@gmail.com
Mevlut Dinç	TUDOF Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu	mevlut@sobee.com.tr
Muhittin Darıcı	Kültür ve Turizm Bakanlığı	muhittin.darici@kultur.gov.tr

Muhterem İlhan	Vodafone	
Mücahit Duman		
Onur Özduvak	Turkcell Superçevrimiçi	
Ö. Fatih Akpınar	BTK	
Ömer Menekşe	Diyanet	omenkse@diyanet.gov.tr
Uzm. Dr. Ömer Şenormancı	Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi	senorman7@hotmail.com
Özgür Ali Özkırıkçı		
Özkan Çelik	Emniyet Genel Müdürlüğü	ozkan.celik@egm.gov.tr
Prof. Dr. İlhan Yerlikaya	Konya milletvekili	
Sait Ünlü	Üsküdar Üniversitesi	s.n.unlu@gmail.com sunlu@uskudar.edu.tr
Serhat Özeren	TEDER	serhat.ozeren@teder.org.tr
Sezgin Tunç	Avea	
Tayfun Sırman	İnternet Yayıncıları Derneği (İYAD)	iyad@iyad.org.tr
Tahsin Türkoz	TÜBİTAK BİLGEM	
Tuğrul Sevim	Bilgi Üniversitesi	Tugrul.sevim@bts-legal.com
Yavuz Torun		
Yurdagül Aydoğan	MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdür Yardımcısı	ferayur@yahoo.com

Çalıştay Moderatörleri

Leyla Keser Berber İçerik Moderatörü	Bilgi Üniversitesi	leyla.keser@gmail.com
Tunç Çelik Yöntem Moderatörü	Analiz Sentez Karlılık, Büyüme ve Sistem Geliştirme Projeleri Ltd. Şti	tunc.celik@analiz-sentez.com

1. Yönetici Özeti

Çalışma sırasında "OECD ve World Economic Forum endekslerinde, sırası ile 11 ve 10 sıra Türk Türkiye'nin inmiş olduğu" dile getirilmiş, bunun nedeni olarak ise diğer ülkelerin daha büyük hamleler yapması gösterilmiştir. OECD sıralamasında 69'uncu sırada olmamız, Dünya ekonomisinde 17inci sırada olmamız ile kıyaslanmış, Türkiye gibi dinamik ve gelişen bir ülke olarak, normal koşullarda 17inci sıranın üzerinde olmamızın gerektiği ifade edilmiştir.

Çalışma sırasında, "bilgiye erişim hakkı ve internetin anayasada bir temel hak olarak tanımlanması" gerektiği, bu paralelde "bilişim ve bilgisayar okur yazarlığının her vatandaşa kazandırılması gereği" üzerinde durulmuştu. Çalışma sonucunda ise "vatandaşların tümüne internete ulaşım olanağının sağlanması" bağlamında Dünyadaki iyi uygulamalar konu edilmiş ve bu konuda yapılacak bir derlemenin de komisyona ulaştırılması istenmiştir.

İnternetin psiko sosyal etkileri ve çevrimiçi oyun konusunda çalışan grup, "yaygın ve örgün eğitimde, bilgisayar okur yazarlığı konusunda bilinç gelişimi sağlayacak eğitim programları geliştirilmesi" üzerinde durmuştur. Grubun bir diğer önerisi, "pozitif uygulamaları arttırmak, mağdurları destek mekanizmaları kurmak ve internetin doğru kullanımını destekleyecek altyapı ve uygulamaları (PEGGI, ESRB, akıllı işaretleme) Türkiye'ye uyarlamak" şeklinde olmuştur.

"Fatih projesinin önemi üzerinde de durulmuştur. Bu proje kapsamında ülkemizde üretilen dizüstü bilgisayarların, tablet bilgisayarların 3G ve Wi-Fi uyumlu olmasının önemi belirtilmiştir". Çalışma sırasında bu konuyu tamamlayıcı bir diğer üretilmiş ifade ise "her vatandaşın ücretsiz olarak belli bir bağlanma kotası sahibi olması" hususudur.

İnternet ve sosyal medya konusundaki çalışma grubu, "ülkemiz açısından özellikle, Türkçe içerik üretiminin yetersizliği" üzerinde durmuş, bunun teşvikine yönelik öneriler üzerinde durmuştur. Çevrimiçi yayıncılık kapsamında "yerel içeriğe sahip olmamız nedeniyle savaşı kaybetmek üzere olduğumuz vurgusu yapılmış," grup tarafından içerik gelişimini kolaylaştıracak vergi, istihdam, maddi ve teknolojik destekler gerektiği ilave edilmiştir. Çalışmaların ikinci gün gerçekleşen değerlendirme kısmında ise esas sorunun Türkiye'nin bilişim alanında üretici olmaması olduğu vurgulanmış, "sadece teknolojiye yapılacak yatırımların, bilişim üretiminin gelişmemesi durumunda, ülkemizi sadece daha fazla tüketici yapacağı" üzerinde bir uzlaşma olduğu görülmüştür.

Bir diğer çalışma grubumuz, E-toplum dönüşümünün merkezinde, "teknolojik terim ve kavramların doğru yerleşmesinin, veri-enformasyon-bilgi-bilgelik ayrımının kafalarda oluşmasının" önemi üzerinde durmuştur. Grubumuz yine "E-toplum dönüşümünün, e-devlet dönüşümünün etkinliğin ve verimliliğine etki edeceğine" vurgu yapmıştır.

"E-devlet kapsamında tüm uygulamaların kullanıcı dostu olması ve standartlara uygunluk sonlanması gözü ile değerlendirilmesinin" önemi gündeme gelmiştir. "Kamu

kuruluşlarının sitelerinin kullanımında önemli zorluklar olduğu" ilave edilmiş, bu konu ile ilgili bir derlemenin komisyona raporlanması istenmiştir. Bir başka çalışma grubunda da " kamudaki iyi uygulamaların tanınması ve teşviki yolu ile bu gelişmenin teşvik edilebileceği" belirtilmiştir.

Bu noktada COBIT, CMMI, ITIL gibi standartların yerleşmesini takiben, edevlet uygulamalarının özde bir "iş ve hizmet süreçlerinin optimizasyonu olduğu, bunun akabinde organizasyonların gelişmesinin ve birbirlerine entegrasyonunun çok daha büyük faydalar sağlayabileceği" grup tarafından belirtilmiştir.

Altyapı bağlamında bilişim hukuku çalışma grubunun vurgusu " bilişim hukukunun ayrı bir bilim dalı olarak konumlanmamış olmaması ve işleyişteki çelişkilerin ötesinde verilerin yurt dışında tutuluyor olmasının yaşanan zorlukları kaynağı olarak" gösterilmiştir.

Siber güvenlik alanı ise çalışmalar sırasında "yeterli gelişmenin olmadığı bir alan olarak belirtilmiş, bu konumdan hızlı bir yapılanma ve mevzuat oluşumuna ihtiyaç olduğu" vurgulanmıştır.

Devlet güvenliği açısından "gerekli ve yeterli gelişmenin sağlanamadığı", "düzenlemelerin Avrupa'daki gibi STK aracılığı ile yapılması, bu konuda esnek ve kişiye özelleştirilmiş filtre teknolojisi geliştirilmesi ve kişilerin bilgisayar okur yazarlığı bağlamındaki bilinç düzeyinin" önemi üzerinden bir mutabakat olduğu görülmüştür.

Bilişim sektörünün gelişmesinin ihtiyaç duyulan değişim açısından önemi dikkat çekmiş, bu doğrultuda en önemli husus olarak da, "kamu-özel sektör-STK'ların birlikte çalışmasının önemi" üzerinde mutabık olunmuştur. "Özel sektörün gelişmelere yaşadığı ve gördüğü, STK'ların ise taraflar arasında dengeleyici rol oynadığı, kamunun ise düzenleyici olduğu, bu doğrultuda birlikte çalışılması için platform ve süreçler kurulmasına ihtiyaç olduğu" dile getirilmiştir.

Bilişim sektörü, öncelikle nitelikli eleman ihtiyacındadır. Bu doğrultuda "üniversitelerde Bulut teknolojisi konusunda, liselerde girişimcilik konusunda, toplumda da bilgisayar okur yazarlığı alanında değişime ihtiyaç olduğu" belirtilmiştir.

"Ar-Ge teşviklerinde ise belli standartlara ulaşmış firmaların desteklenmesi, global firmaların Türkiye'ye gelmesinin önemi üzerinde durulmuştur. Devletin yazılım alımlarında, yerli üreticilere pozitif ayırım yapması da bir diğer teşvik yöntemi olarak" kullanılmalıdır. Teknoparkların sayısının ve kapasitelerinin artırılması, kira ve diğer hizmet giderlerinin azaltılması sonucu teknokentler de Ar-GE yapacak firma sayısını artıracaktır vurgulanmıştır.

2. Grup 1 - Siber Güvenlik, Bilgi Güvenliği, İnternet Güvenliği, Güvenli İnternet

2.1. Grup üyeleri

Moderatör	Dursun Ayan	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Katılımcılar	1. Kürşat Çağıltay	ODTÜ
	2. Gökhan Şanlı	Bilişim Güvenliğ Derneği
	3. Mehmet Sağlam	Deniz Kuvvetleri Komutanlığı
	4. Özkan Çelik	EGM
	5. Ahmet Hamdi Atalay	Bilgi Güvenliği Derneği
	6. Tahsin Türköz	TÜBİTAK BİLGEM
	7. Ö. Fatih Akpınar	BTK
	8. Melih Kırılıdağ	Alternatif Bilişim Derneği
	9. Levent Kıvanç Çelik	Başbakanlık
	10. Ayşe Bostancı	AKODER
	11. Dursun Ayan	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
	12. Mehmet Ilgaz	TTNET

2.2. Sorunlar ve Çözümler

Bilgiye ulaşımın artık temel insan hakkı olduğu ve sektörle ilgili düzenlemelerde bu prensipten hareketle hareket edilmesi gerektiği belirtilmiş.

2.2.1 İnternet Güvenliği (safer internet) - Sorun tanımı

- 2.2.1.1. Kullanıcıların genel olarak internet kaynaklı risklere karşı yeterli bilinç düzeyinde olmaması
- 2.2.1.2. Devletin güvenli internet konusundaki şeffaf olmayan müdahaleleri
- 2.2.1.3. Güvenli internet kullanımının gündeme getirilmesinde ortaya çıkan olası internet korkusu

2.2.2 İnternet Güvenliği (safer internet) - Öneriler

- 2.2.2.1. Güvenli internet çalışmalarının STK'lar tarafından yürütülmesi

Aile ve çocuklar açısından internetin sakıncalarına ilişkin gündeme getirilen görüş ve öneriler doğrultusunda devlet merkezli uygulamalar sansür olarak değerlendirilmektedir. Bu yanlış anlaşılmanın giderilmesi konusunda bireyin/ailenin kendi seçimini yapabileceği mekanizmalar kurulmalı ve Avrupa'da ki gibi güvenli internet çalışmalarında STK'lara yer verilmelidir.

2.2.2.2. Güvenli internet uygulamalarının kişilerde internet korkusu yaratmaması

İnternet risklerinin gündeme getirilmesi aynı zamanda internet ve bilişimden insanların korkmasına neden olmamalıdır.

2.2.2.3. 5651 numaralı kanunun gözden geçirilmesi

5651 numaralı kanunda yer alan katalog suçlar fikir özgürlüğü açısından gözden geçirilmelidir. Uluslar arası hukukta genel kabul görece nitelikteki suçlarda hassasiyet korunmalıdır.

2.2.2.1. İnternet konusunda üst bilinç oluşmalı

İnternet konusunda üst bilinç oluşmalı. Bunun için örgün ve yaygın eğitimin bütün aşamalarında bilinçlendirmeye yönelik müfredat birbirini tamamlar bir şekilde yer almalıdır. İlköğretim seviyesinde bilgi güvenliği farkındalığı oluşturabilecek ders içeriği, lise düzeyinde bilişim sistemleri güvenliği dersleri, üniversite seviyesinde de bilgi güvenliği ile ilgili ihtisas alanlarında (bilişim hukuku, bilgi güvenliği yönetimi, kötücül yazılım analiz ve değerlendirme) gibi ders, müfredat programı ve eğitim programları eklenmelidir.

2.2.2.2. Bilinç artışı için kapsamlı halkla ilişkiler çalışmaları

Geniş toplum grupları için kamu spotu ve filmler hazırlanıp yayınlanmalıdır. (www.bilgimikoruyorum.org.tr; www.bilgiguvenligi.gov.tr)

2.2.3 Siber Güvenlik Alanı - Kavramsal çerçeve ve sorun tanımı

Siber güvenlik kavramı öz olarak içinde bir olası saldırıyı bulundurmaktadır. Bu nedenle ister istemez “siber savaş” kavramını kullanmak gerekiyor. Dünya gündemini uzun yıllardır meşgul eden sanayi casusluğu ve psikolojik savaş siber savaş olgusunu zaten çağrıştırmaktadır. Hem Türkiye'nin gittikçe artan oranda internet ve bilgisayar kullanması hem de geniş toplum kesimlerine hizmet sunan kurum ve kuruluşların varlığı siber saldırıları açık iki önemli öbeği oluşturmaktadır. Türkiye içinden ya da dışarıdan yapılan saldırılar hem bireylerin kullandığı bilgisayarların bir siber saldırı aracı hem de hedefi olmaktadır.

Ancak kamu kuruluşlarının maruz kalacakları saldırılar birinci derecede kamu hizmetlerinin aksamasına neden olacaktır. Diğer yandan bu kurum ve kuruluşların elindeki bilgi birikimini kötü kullanıma açık hale getirecektir.

Nasıl ki yeni teknolojiler yeni savaş ve güvenlik gereç ve usullerini ortaya çıkartmışsa bilişim de uluslar arası hatta sosyolojik birimler arası savaşta yeni usulleri orta çıkartmaktadır. Türkiye'nin olası bir siber saldırıdan göreceği zararların önüne geçmek için bir tür “siber seferberlik” duyarlılığı oluşturulmalıdır.

2.2.4 Siber Güvenlik Alanı - Öneriler

2.2.4.1. Sibergüvenlik konusunda nitelikli insangücü yetiştirilmesi

Siber güvenlik konusu üst düzeyde güvenlik bilinci ve bilimsel teknik bilgiyi zorunlu kılmaktadır. Bu konuda donanımlı insan gücünün yetiştirilmesine önem verilmelidir.

Türkiye’de kurum ve yasaları ile bu siber savaş ve siber savunma içinde yer almalı, ilgili siber güvenlik personelini yetiştirmelidir.

2.2.4.2. Türkiye siber savunma konusunda harekete geçip, yapılmalı

Türkiye’nin bir siber saldırı içerisinde olduğunu ve/ya her an bu saldırıya maruz kalabileceğini düşünerek devlet kurumlarının ve bireylerin olası saldırılara karşı bilinçlenmesi öncelikli olarak ele alınmalıdır.

Ulusal düzeyde, sadece bu konuyla ilgilenen, bir siber güvenlik koordinasyon birimi kurulmalı, kurulun idari yapısı, mali kaynakları ve yetkileri ve diğer yönetsel ve bilimsel süreçlerin yasa ile meşruiyeti sağlanmalıdır.

2.2.4.3. Ulusal bir siber ordu ve siber üst gerekli

Ulusal bir siber ordu ve siber üst denetim oluşturulmalıdır.

2.2.4.4. Bir siber güvenlik için koordinasyon birimi kurulmalı

İlgili bakanlıkların ve düzenleyici kurumların temsilcileri, ilgili STK’lar, bilimsel araştırma kurumları bu koordinasyon kurulu içinde yer almalıdır.

Uygun stratejiler oluşturulduktan sonra, mevzuat ve organizasyon buna göre tanımlanmalıdır.

Bu yapı aracılığı ile gerekli standart oluşturulmalı ve buna uygun olmayan yapıların işlemlerine izin verilmemeli

2.2.4.5. Siber güvenlik konusunda yapı, süreç ve yasa meşruiyeti ile birlikte oluşturulmalı

Kamu kurumlarının siber tatbikat ve güvenlik denetimlerinin düzenli olarak gerçekleştirilmeleri yasal zorunluluk haline getirilmeli, bunları yerine getirmeyenlere yaptırım uygulanmalıdır.

2.2.4.6. Test ve denetimler yapılarak, standartlar oluşturulmalı

2.2.4.7. Siber güvenlik konusunda Ar-Ge çalışmaları geliştirilirken, bu konuda pazarın oluşması teşvik edilmeli

Ticari platformlara daha güvenli ve ucuz alternatif olarak açık kaynak kod kullanımı devlet ve çeşitli kuruluşlar tarafından teşvik edilmeyidir.

2.2.4.8. Ulusal siber güvenlik strateji ve eylem planı oluşturulması

Ulusal siber güvenlik strateji ve eylem planının hazırlanması çalışmalarına ivedilikle başlanmalıdır.

2.2.4.8 Siber suç soruşturma kapasitesinin artırılması

Siber güvenlik ihlallerini soruşturmakla görevli kolluğun siber suç soruşturma kapasitesinin personel, eğitim, ve donanım açısından ihtiyaca uygun olarak artırılması,

Kolluğun suç soruşturma uygulama ve prosedürlerinde tehdit yönetimi anlayışından risk yönetimi anlayışına dönüşen algı değişimi gerçekleştirilmelidir.

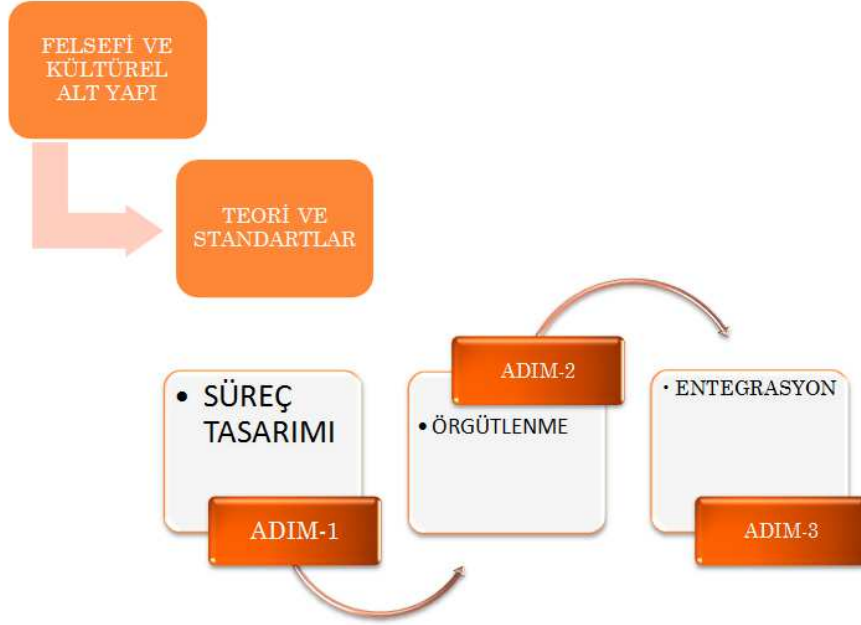
Kolluğun alan uzmanı kamu-özel sektör ve akademik dünya ile işbirliği içerisinde çalışması sağlanmalıdır.

3. Grup 2 - Bilgi Toplumu ve E-Devlet

3.1. Grup üyeleri

Moderatör	Serhat Özener	
Katılımcılar	1.Serhat Özener	
	2.Yavuz Torun	
	3.Ayşe Bostancı	
	4.Abdülhamit Yağmurcu	
	5.M. Kemal Nalçacı	Türk Patent Enstitüsü
	6.Arzu Alpagut	
	7.Ahmet Ayalı	TBD
	8.Mücahit Duman	

3.2. Sorunların modellenmesi

3.3. Sorunlar ve Çözümler

3.3.1 Felsefi ve Kültürel Altyapının öncelikle oluşturulması

- 3.3.1.1. Yetişkinlerin e-dönüşüm sürecine etkin katılımı için doğrudan iletişim kanalları kullanılmalı

Örneğin yetişkinler için telefon, tv gibi

- 3.3.1.2. Teknolojik Terimlerin Yeniden Ele Alınması, Tanımlanması ve Kullanımda Yerini alması

Yanlış bildiğimiz kavramlar var, Türkçe karşılığını bulamadığımız kavramlar var. Akademik camia ile birlikte ilgili tüm tarafların katılacağı bir platformda bilişim terimleri yeniden ele alınmalıdır.

- 3.3.1.3. “Veri-malumat-bilgi-bilgelik” ayrımını yapmadan yeni gelişen teknolojileri hazmedemeyiz

Asimetrik enformasyon. Halen Enformasyon çağında yaşamamıza karşın bu farkın ayırt edilememiş olması bu teknolojik gelişmeden de alabileceğimiz faydayı alamamamıza neden olmaktadır.

3.3.2 Teori ve Standartlara Referans ile Çalışılması

3.3.2.1. Hizmet dönüşümünde uluslararası standartların (COBIT, CMMI, ITIL) benimsenmeli

3.3.3 Kamu iş süreçlerinin optimizasyonu/geliştirilmesi

3.3.3.1. E-Dönüşümde önce iş/hizmet süreçleri optimize edilmeli, sonra otomasyona geçilmeli

Çoğu kamu hizmetinde klasik süreçler direkt olarak otomatizme edilmeye çalışılıyor: e-Dönüşüm sürecinde öncelikle kamu hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi/optimizasyonu, daha sonra otomasyon

3.3.3.2. Görev odaklı ve zorlama ile yapılan elektronik dönüşüm yerine iç kontrol, hizmet odaklı ve müşteri odaklı yaklaşımla e-dönüşüm

3.3.3.3. Sektör bazlı iş modelleri çıkartıldıktan sonra bu iş modelleri üzerinden otomasyonu teşvik edilmeli

Sağlam bir iş kurgusu olmadan süreçler otomatizme edilmeye çalışılıyor. Ayrıca, sektörler arası kümeleme modelleri geliştirmeliyiz. Bunu e-dönüşüm projelerine de yansıtmalıyız. (ör: vatandaş devlete ödediği vergiler diye sorguladığında tüm ilgili kurumlardaki vergileri bütünleştirilmiş olarak görülebilmeli)

3.3.3.4. Herbir sektörün e-dönüşü sürecinde nasıl entegre edileceği katılımçılık esasıyla "yol haritası" haline getirilmeli

Otomasyon ve internet (endüstri devrimi) çağına "sosyo-ekonomik", "hukuksal" ve "teknik" açıdan her sektörün nasıl entegre edileceğinin katılımçılık esasıyla "yol haritası"nın tanımlanması

3.3.3.5. Kamuda şemsiye bilişim stratejisi ve tüm kurumlarda bununla uyumlu bilişim strateji belgeleri hazırlanmalı

Kamuda kalkınma planlarına paralel üst düzey bir bilişim stratejisi oluşturulmalı ve her kurum, bu belgeyi referans alarak kurumsal bilişim strateji belgesini üretmeli.

3.3.3.6. Hizmet otomasyonunun verimliliği ve etkinliği artırdığına yönelik kurumsal ve toplumsal farkındalığın artırılması projesi

Örneğin Bankacılıkta otomasyonu ile sağlanan fayda ve hız

- 3.3.3.7. e-Dönüşüm projeleri kurgulanırken kullanıcı deneyimlerinden faydalanılmalı
- 3.3.3.8. Devlette bulunan bilgi ve belgelerin hiçbirisi hizmet sunumunda vatandaştan tekrar istenmemeli
- 3.3.3.9. Kamu sistem entegrasyonu için veri paylaşım politikalarının net olarak belirlenmeli
- 3.3.3.10. Bilgi toplumu için yaştan ve bölgeden kaynaklı dijital uçurumun kapatılması için FATİH projesi kapsamında milli eğitim politikasının gözden geçirilmeli
- 3.3.3.11. Kamu hizmetlerinde iyileştirilmesi gereken öncelikli hizmetler belirlenmeli ve sürecin bütünü oluşturulan tüm paydaşlar (tüm halkalar) eşit seviyede otomasyona geçiş sağlanmalı

Örnek: Elektronik doküman yönetim sistemi gibi. Zayıf kalan halkalar tespit edilerek teşvikler sağlanmalı. Bu süreçlere ilişkin standartlar ve kuralların hızla mevzuat oluşturulmalı.

- 3.3.3.12. Kurumların otomasyon performansı ölçülmeli ve yeni bilgi toplumu stratejisinde bu bilgi girdi olarak kullanılmalı
- 3.3.3.13. Kamuda bilişimsizliğin maliyeti denetlenmeli ve otomasyon performansına bağlı ödül mekanizması kurulmalı
- 3.3.3.14. Kamu e-dönüşüm süreçlerinde başarılı uygulamalar rol model haline getirilmeli

Bu sayede kurumlar arası farkındalık ve motivasyon sağlanmalı. (ÖR. TPE-İnternet üzerinden Marka, Patent Başvurusu)

3.3.4 Doğru Örgütlenme ile Süreçlerin Etkin İşleyişi Kolaylaştırılmalı

- 3.3.4.1. e-Dönüşümde koordinasyonu sağlayan kurum/kuruluşun yetkinliğinin artırılması ve yetkinliklerinin netleştirilmesi için (ikincil) mevzuat yapılması
- 3.3.4.2. Devlet hizmet (teknik içerik, yasal ve ekonomik boyutlarını da ele alarak) tanımlamalı, düzenleme ve denetim yapmalı

3.3.5 İşleyiş-Yapısı Gelişmiş Kurumların ve Hizmetlerinin Entegrasyonu Sağlanmalı

- 3.3.5.1. Kamuda bilişim yönetimi, hizmet entegrasyonuna odaklanmalı

3.3.6 Grup tarafından çalışma sonrası eklenen sorun tanım ve önerileri

- Bilişim Terminolojisi için, Türkiye Bilişim Derneğinin Bilişim Sözlüğünden yararlanılabilir.
- Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi-27001 kültürü oluşturulmalı ve kurumlar bu standardı benimsemeli.

- Kurumların web sitelerinde ve online hizmetlerinde, doğru, güncel ve güvenilir bilgiler sunulmalı.
- 5651 sayılı Kanun, kamu kurumu bilgi işlem çalışanlarına ciddi sorumluluklar yüklüyor; ancak, bu konuda farkındalık yok. Ayrıca, yaptırımlar çok zayıf.

4. Grup 3 - Bilişim/Haberleşme Hukuku

4.1. Grup üyeleri

Moderatör	Muhterem İlhan	Vodafone
Katılımcılar	1.Asım Serdar Yılmaz	e-bay
	2.Ali Yardım	Emniyet Genel Müdürlüğü
	3.İlker Ilgın	BTK
	4.Bora Gemicioğlu	Tatilsepeti
	5.Av. Mehmet Buğra Akyıldız	Ankara Barosu
	6.Muhterem İlhan	Vodafone
	7.Avukat Emre Berk	Doğuş Holding Hukuk Müşaviri
	8.Sezgin Tunç	Avea

4.2. Sorunlar ve Çözümler

4.2.1 Bilgiye erişim hakkı ve internet özgürlüğünün Anayasada düzenlenmemiş olması

4.2.1.1. Anayasa Uzlaşma Komisyonuna bu konuda öneride bulunulması

4.2.2 Sektörde hukuki güvenlik ve istikrarın bulunmaması, çelişik ve uygulama imkanı olmayan yargı kararları ile karşılaşılması

4.2.2.1. bilişim hukukunun bağımsız bir bilim dalı olarak kabul edilmesi ve bu konuda üniversitelerde bölümler, birimler açılması ve müfredatta yer verilmesi

4.2.2.2. bilişim ihtisas mahkemelerinin kurulması

4.2.2.3. sektörde bilirkişilik yapacak kişilere ilişkin standartların belirlenmesi

4.2.2.4. 5651 sayılı Kanunun değişikliğine ilişkin sürecin hızlandırılması

4.2.3 Yurtdışı kaynaklı hizmet ve uygulamalarda failerin ve muhatapların tespiti ile zararların karşılanmasında güçlükler bulunması

İnternetin sınır aşan özelliği nedeniyle, yurt dışı kaynaklı sanal suçlar ve yurt dışı kaynaklı e-ticaret, e-oyun vb. uygulamalarda bireysel ve kamusal mağduriyetlerin ortaya çıkması, tüketici haklarının korunmasında, failerin ve muhatapların tespiti ile zararların karşılanmasında güçlükler bulunması

4.2.3.1. Uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi ve bu alanda gereken düzenlemelerin yapılması

4.2.3.2. Siber suç konvansiyonunun iç hukuka aktarılması

4.2.4 Sektörün gelişimine ve bilgi toplumu olma hedefine engel teşkil eden mevzuattan kaynaklanan güçlükler

4.2.4.1. bilişim sektörü ve internet üzerindeki özel iletişim vergisi, hazine payı, idari ücret, telsiz kullanım ücreti, ithalat alınan harçlar, vasıtalı vergiler gibi sadece bilişim sektörüne özgü vergi ve benzeri mali yükümlülüklerin gözden geçirilmesi

4.2.4.2. 655 sayılı KHK ile Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına devredilen geçiş hakkı ve baz istasyonu gibi alt yapı kurumlarına ilişkin düzenlemelerin biran önce hayata geçirilmesi

Alt yapı yatırımlarının ve dolayısıyla hizmetin kesintiye uğratılmaksızın devamını teminen, 655 sayılı KHK ile Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına devredilen geçiş hakkı ve baz istasyonu gibi alt yapı kurumlarına ilişkin düzenlemelerin biran önce hayata geçirilmesi ve bu alana anılan Bakanlık dışında müdahalede bulunulmamasının sağlanması (Bakanlıktan gereken izin ve müsaadeler alındıktan sonra belediyeler ve başkaca sektörle ilgisiz kurumlarca başkaca bir izin ve ruhsat istenmesinin önlenmesi)

4.2.4.3. Elektronik Ticaret Kanunu Tasarısında mesaj gönderilmeden önce onay alınmasına ilişkin hükmün AB düzenlemeleriyle paralel olarak düzenlenmesi

Çağrı merkezlerine yapılan yatırımların ve bu alanda sağlanan istihdamın artarak devamını teminen, Elektronik Ticaret Kanunu Tasarısındaki ticareti içerikli mesaj gönderilmeden önce önceden onay alınmasına ilişkin hükmün AB düzenlemeleriyle paralel olarak düzenlenmesi

4.2.4.4. Cirolar üzerinden ya da maktu olarak uygulanan idari para cezalarının ihlal edilen fiil ile orantılı, ölçülü ve hakkaniyete uygun olması

İşletmeciler ile sektörde faaliyet gösteren şirketlere çeşitli kurumlar tarafından ciroları üzerinden ya da maktu olarak uygulanan idari para cezalarının ihlal edilen fiil ile orantılı, ölçülü ve hakkaniyete uygun olması, işletmelerin ticareti terk etmelerine yol açacak mahiyette bulunmaması, özellikle kamu düzenini ciddi olarak tehdit etmeyen ilk ihlallerde uyarı ve ihlalin giderilmesi ile varsa olumsuz sonuçlarının ortadan kaldırılmasının sağlanması

4.2.4.5. Teknolojilerin ülkemize zamanında kazandırılması için güçlük çıkaran mevzuatın tespiti /geliştirilmesi ve teknoloji izleme çalışmaları

Teknolojik gelişme ve eğilimler takip edilerek yeni teknolojilerin, geliştirildiği ülkelerde terk edilmeye başlanılmadan ülkemize kazandırılmasında güçlük çıkaran mevzuatın tespiti ile buna göre gereken düzenlemelerin yapılması

4.2.4.6. Bilişim teknolojileri ve yatırımları ile Ar-Ge faaliyetlerin geliştirilmesini teminen, bu faaliyetlerin teşvik mevzuatı kapsamına alınması

4.2.4.7. Yabancı sermayenin İnternet ve bilişim sektörüne yatırım kararını etkileyen tereddütlerinin giderilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması

İnternet ve bilişim sektörüne yatırım yapacak yabancı sermayenin yatırım kararını etkileyen tereddütlerinin giderilmesini teminen gereken düzenlemelerin yapılması ve kamu kurumlarının buna engel teşkil edecek hukuki güvenlik ve istikrarı zedeleyecek uygulamalardan kaçınması

4.2.4.8. Türkiye’de dataların tutulmasının ekonomik ve hukuksal güvenlik koşullarının sağlanması

Yurt içinde üretilen içerik ve verinin yurt içinde tutulabilmesi hatta yurt dışında faaliyet gösteren şirketlerin de barındırma hizmetlerinin yurt içinde sağlanması için gereken güvenli ve cazip ortamının sağlanması ve bu amaçla öncelikle Kişisel Verilerin Korunmasına ilişkin Kanun Tasarısının hayata geçirilmesi ve diğer yapısal tedbirlerin alınması

4.2.4.9. Güvenli elektronik ödeme sistemlerine ilişkin mevzuatın hayata geçirilmesi

Elektronik ticaretin geliştirilmesini ve aktörlerin hak, yetki ve yükümlülüklerinin belirlenmesini teminen, güvenli elektronik ödeme sistemlerine ilişkin mevzuatın hayata geçirilmesi

4.2.4.10. İnternet ve mobil cihazlara yönelik yerli ürün ve yerli içeriğin üretim ve pazarlanmasının teşviki

Bu alandaki dışa bağımlılığın ve ithalatın azaltılmasını teminen, işletmecilerin ürün ve içerik satışından elde ettikleri gelirlerinin mali yükümlülüklerinin tespitinde ilave bir mali külfet getirecek şekilde dikkate alınmaması (internetten film, müzik, oyun satışı ile aynı ürünlerin mağazadan satışı arasında ne tüketici için ne de pazarlamayan için ilave bir mali külfetin söz konusu olmaması) bu faaliyetlerden elde edilen gelirlerin, uygulanan idari para cezalarının matrahının tespitinde dikkate alınmaması, idari ücret, hazine payı, kurum masraflarına katkı payı, evrensel hizmet payı gibi mali yükümlülüklerin tespitinde dikkate alınmaması

4.2.5 Sektörde yetkili kurumlar ve işletmeciler arasındaki işbirliği ve koordinasyonun sağlanamamasından kaynaklanan sorunlar

4.2.5.1. Haberleşme tesis ve alt yapılarının, işletmeciler tarafından ortaklaşa kurulması ve mevcut tesislerin paylaşılması

Aynı coğrafi alanlara mükerrer altyapı yatırımları yerine mevcut altyapı yatırımlarının geliştirilmesi ve ihtiyaç bulunan yerlere ulaşılmasını teminen, haberleşme tesis ve alt yapılarının, işletmeciler tarafından ortaklaşa kurulması ve mevcut tesislerin paylaşılmasını sağlanması

4.2.5.2. Yetki kargaşası yaratan düzenlemelerin giderilmesi ve sektörün dışındaki birim-yapıların sektöre ve oyuncularına yönelik etkilerinin giderilmesi

Bilişim ve internet sektörünü regüle eden kurum dışındaki kamu kurumlarının bu alanda faaliyet gösteren aktörler üzerindeki düzenleme ve yaptırım tehdidinin ortadan kaldırılmasını teminen, gereken idari yönetim anlayışının hakim kılınması, bu doğrultuda yetki karmaşasına yol açabilecek mahiyetteki düzenlemelerin ayıklanması

5. Grup 4 - Bilişim Sektörü, Sorunları, Trend, Teknolojiler ve Kritik Teknolojilerin Yerelleşmesi

5.1. Grup üyeleri

Bilişim Sektörü ve Sorunları

Moderatör	Doğan Ufuk Güneş	YASAD Başkanı
Katılımcılar	1.Doğan Güneş Ufuk	YASAD Başkanı
	2.Melek Bar Elmas	
	3.Alpaslan Kesici	
	4.Özgür Ali Kirişçi	Bilişim Teknolojileri Eğitimcileri Derneği
	5.Hande Bayrak	
	6.Aykan Erdemir	
	7.Ali Ercoşkun	
	8.Demirtunç Ceyhan	Turkcell

Trend ve Teknolojiler, Kritik Teknolojilerin Millileşmesi

Moderatör	Namık Kural	
Katılımcılar	1.Ezgi Erdar	
	2.Hakan Uygun	
	3.Mehmet Kemal Erdine	
	4.Prof. Dr. İlhan Yerlikaya	Konya milletvekili
	5.Onur Özduvak	Turkcell Superonline
	6.Cenk Angın	eBay
	7.Cebrail Taşkın	
	8.Ünal Tartar	Tübitak
	9. Metin Baltaoğlu	İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası
	10.Namık Kural	

5.2. Sorunlar ve Çözümler

5.2.1 Özel sektör, STK ve Kamu çalışma modeli daha aktif ve yapısal olmalı

5.2.1.1. “Özel sektör konuları görüyor, geliştiriyor, STK dengeliyor ve kamu karar veriyor” modeli iyi bir çalışma

5.2.2 Bilişim okuryazarlığının her vatandaşa kazandırılması gerekir

Çalışmada fikir üretirken çıkış noktası “teknolojiye (bilişime) ulaşım anayasal bir haktır” olmuştur

5.2.2.1. Kamu, STK ve özel sektörün eşgüdüm halinde hareket etmesi

5.2.2.2. Nitelikli eleman

5.2.2.3. Liselerde girişimcilik eğitimi

5.2.2.4. ECDL Modeli

5.2.3 Ar-Ge teşvikleri

5.2.3.1. Yazılım kalite standardı

5.2.3.2. Yazılım firmalarının sertifikasyonu ve bunlara teşviklerin verilmesi

CMMI iyi bir sistem değil, başka bir sistemi kendimiz geliştirmeliyiz

- 5.2.3.3. Yerli yazılıma pozitif ayrımcılık
- 5.2.3.4. 5 kişi ile yerinde Ar-Ge
- 5.2.3.5. Evrensel destek fonunun kullanılması
- 5.2.4 E- ticaret, meclis ve parlamento + telif hakları
- 5.2.5 Ortak platform belirlenmesi
- 5.2.6 Vergi düzenlemeleri
 - 5.2.6.1. Veriden düşülen giderlerin içeriğinin zenginleştirilmesi (mesela eğitim)
 - 5.2.6.2. Mobil iletişim sektöründe ilk abonelik dahil tüm vergilerin düşürülmesi
 - 5.2.6.3. Mobil şebekeler vasıtası ile teslim edilen uygulamaların/yazılımın vergi muafiyetine dahil olması
- 5.2.7 Global firmaların Türkiye'ye gelmesi için teşvik
- 5.2.8 Akıllı Şehirler için Yeni Nesil İnternet Altyapısının Yaygınlaştırılması
 - 5.2.8.1. Yerel yönetimlerin geniş bant altyapısının gelişimine destek vermesi
 - 5.2.8.2. Kamu-Özel Sektör İşbirliği modellerinin hayata geçmesi

6. Grup 5 - Çevrimiçi Oyunların Ekonomik, Eğitsel, Kültürel boyutu ve Bilişim/İnternetin Psiko-Sosyal Etkileri

6.1. Grup üyeleri

Moderatör	Sait Ünlü	Üsküdar Üniversitesi – Rektör Danışmanı
Katılımcılar	1- Yurdagül Aydoğan	MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdür Yardımcısı
	2- Aziz Söğütü	Aile Bakanlığı
	3- İsa Cankar	TİB
	4- Uzm. Dr. Ömer Şenormancı	Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi
	5-Hasan Yıldız	MEB Rehber Öğretmen
	6- Buğra Ayan	Karadeniz Teknik Üniversitesi- öğrenci
	7- Ömer Menekşe	Diyanet
	8- Abdulhamit Yağmurcu	Kalkınma Bakanlığı
	9- Tuğrul Sevim	Bilgi Üniversitesi
	10- Muhittin Darıcı	Kültür ve Turizm Bakanlığı
	11- Gülseren Kaya	İstanbul PDR Derneği
	12- Sait Ünlü	Üsküdar Üniversitesi
	13- Mevlüt Dinç	TÜDOF Başkanı

6.2. Sorunlar ve Çözümler

6.2.1 Yaygın ve Örgün Eğitime Yönelik Öneriler

6.2.1.1. Bilişim Psikolojisi Eğitimi

“Bilimsel Bilişim Bilinci” (3B) sloganıyla anaokullarından üniversitelere kadar yaygınlaştırılmış “bilişim psikolojisi” eğitimi olmalı ve böyle bir eğitimin müfredatı, psiko-sosyal araştırmalardan elde edilen ve sürekli yenilenen sağlam temelli verilere dayandırılmalıdır.

6.2.1.2. Kamu İnternet Erişim Merkezleri

Bilişim alanında bilgi evleri oluşumu hedeflenerek işletmecisi eğitilmiş, ortamı sağlıklı vs. olacak şekilde özel ve tüzel kişilerce finanse edilen “KAMU İNTERNET ERİŞİM MERKEZLERİ”nin açılması ve yaygınlaşması teşvik edilip desteklenmelidir.

Sayıları onbinleri bulan internet kafeler, “gençlerin gittikleri yerlerin bilinmesi” bağlamında avantaj sunmaktadır. Ancak, raporumuzdaki EĞİTİME – ORTAMA – TOPLUMA yönelik öneriler dikkate alınarak dönüştürülmek zorundadırlar. İnternet kafeleri cazip kılan dijital oyunlar, bu dönüşümden payını almalı ve fayda üretecek yöne sevk edilerek de avantajlı konumları avantaja çevrilmelidir.

Akılcı İşaretler ve Oyun Derecelendirmeleri konusundaki hassasiyetlerimizin denetimi sigara yasağı uygulamasında olduğu gibi sürdürülebilir.

Düzenlenecek “elektronik spor turnuvaları” “sanal ortama mahkum etmeyecek muktadir bir toplum bilinci oluşturma” fikri temelinde “sosyal ve sportif faaliyetler” ile karma yapılarak hayata geçirilmelidir.

İnternet kafeler dönüştürüldükten sonra, mevcut denetimler hakkında oluşan “ceza yoluyla gelir sağlama” algısının yeniden “HAYAT BULUP HAYATIMIZI ZEHİRLEMESİ” mutlaka sağlanmalıdır. Bunun için sağlam temelli araştırmalara ve bilimsel verilere dayalı, toplumun ve ticaretin hassasiyetlerini adilane gözeterek, tüm ülke çapında aynı ölçütler ile geçerli kılınan şeffaf bir düzen kurulmalıdır.

6.2.2 Ortama Yönelik Öneriler

6.2.2.1. Derecelendirme Ölçütlerinin Ülkemize Uyarlanması

Uluslararası mevcut PEGGI /ESRB gibi çevrimiçi çevrimdışı oyunları derecelendiren kurumların kullandığı ölçütler acilen ülkemize uyarlanıp geliştirilmelidir.

Bu konuda; (TÜDOF) Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonuna etkin bir rol verilebilir. Böylece, belirlenecek metod ve kurallara göre oyunların derecelendirilmesine geçiş hızlandırılabilir. Derecelendirme çalışmaları için kaynak aktarılması; sektördeki tüm firmaların ücretli üyelikleri sağlanabilir.

Derecelendirmeyi yapmayan ya da usulüne göre yapmadığı tespit edilen oyun yayıncılarına karşı gerekli tedbirlerin alınması tarafsız yetkili bir konsey /kurum kontrolünde gerçekleşmeli; fakat diğer idari mercilerin de katılımları ve destekleri, mevzuat yada yasal düzenlemelerle sağlanmalıdır.

6.2.2.2. Toplumsal Bilincin Yaygınlaştırılması

Siber zorbalık, zararlı içerik ve bilgi kirliliği ve benzeri olumsuzluklar ile mücadelede (sigaradakine benzer bir tarzda) “BİLİNÇLİ BİLİŞELİM” sloganı ile toplumsal bilinç yaygınlaştırılmalı ve daha geniş kitlelerin desteği alınmalıdır.

6.2.2.3. Sansüre Alternatif - Akılcı İşaretler

İnternet içerikleri AKILCI İŞARETLEME yoluyla sınıflandırılmalı ve eğitim yoluyla toplumda oluşturulan bilinçlenme “siz ne yapacağınızı daha iyi bilirsiniz” mesajıyla pekiştirilip güçlendirilmelidir.

Bu alanda yetkilendirilecek konseyin /kurumun sitesinde; “Akılcı İşaretler” ve “Oyun Derecelendirmeleri” ile ilgili bilgilendirmeler bulunmalı ve bu kurum, ülke çapında bilgilendirme /bilinçlendirme etkinlikleri yapmakla yükümlü olmalıdır. Özellikle oyun reklamlarının yoğun yapıldığı sitelerde; akıllı işaretler ve derecelendirmeler ile ilgili

bilgilendirmelerin /reklam ve sloganların ücretsiz yayınlanması yasal zorunluluk haline getirilmelidir. Ebeveyn eğitimi ve bilinçlendirmesi için; benzer bir yol TV kanallarında da izlenmelidir.

6.2.3 Topluma Yönelik Öneriler

6.2.3.1. Pozitif İçerikler Sunmak

Toplumun çekirdeği olan anne-babaların eğitilmeleri yanı sıra, hızlı tüketim alışkanlığı oluşmuş olan internet kullanıcılarına; kolay erişilebilen POZİTİF İÇERİKLER sunmak suretiyle zararlıya yönelme zayıflatılmalıdır.

6.2.3.2. BİLGİLENDİRİCİ VE BİLİNÇLENDİRİCİ ETKİNLİKLER

Milli Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere çeşitli kamu ve sivil toplum kuruluşlarınca TOPLUMU BİLGİLENDİRİCİ VE BİLİNÇLENDİRİCİ ETKİNLİKLER yapılmalı ve teşvik edilmelidir.

6.2.3.3. E-Mağdur Merkezleri Hayata Geçirilmeli

Bilişim ve internet ortamından doğan psiko-sosyal, hukuki, teknik vb mağduriyetlerin hızlıca giderilebilmesi için yardım hatları / destek ve bilinçlendirme merkezleri oluşturulmalıdır.

6.2.4 Oyunların Ekonomik Boyutuna Yönelik Öneriler

6.2.4.1. Para Hırsının, İnsani Olanı ve Ahlakı Boğmaması Sağlanmalı

Oyun geliştirmek ve yayınlamak ekonomik riski yüksek işlerden biri olmakla birlikte popüler olduğunda oldukça yüksek getiri sağlamaktadır. Ve bu, "AHLAK ile PARA HIRSININ KESIŞTİĞİ DEĞİL BOĞUŞTUĞU DURUM" demektir. Dolayısıyla, ekonomik boyuta yönelik önerilerin "ince elenip, sık dokumadan geçirilmesi" şeffaf yönetim ve adalet için önem arz etmektedir.

"Bilimsel Bilişim Bilinci", "Pozitif İçerik", "Sanal Ortamlara Mahkum Edilmeyen Muktedir Bir Toplum Bilinci" vb ilkeleri çiğnetmemek ve bu hususa iyi sahip çıkabilecek altyapıyı oluşturmak koşuluyla; global birçok oyun yayıncısını vergi avantajı vs imkanlar sunarak Türkiye'de konumlandırmak mümkündür.

6.2.4.2. Oyun Geliştirmede ve Teşviklerde Geniş /Kitlesele Faydalar Gözetilmelidir

Ulusal Oyun Platformu ile gençlerimize oyun sektöründe istihdam yaratılması ve yerli içerik geliştirmeleri için fırsat verilmesi, öncelikli gündem maddeleri haline getirilmelidirler.

Bir ülkede global pazara oyun geliştirilmesi, ülkenin kendi kültürünü tüm Dünya'ya yayması için dikkate alması ve hep önplanda tutması gereken çok önemli bir husustur.

Kültürümüzün sadece dünyaya tanıtımı amacıyla değil; içeride bile, özellikle yeni nesillerimizce, yeteri kadar içselleştirilmediği dikkate alınarak, "oyunlarda kültürel pozitif içerik" için devlet desteği büyük önem taşımaktadır (vergi muafiyeti, ihalelerde yerli önceliği, eğitim ve kültür amaçlı yerli oyun yazılımlarına parasal destek, Türkiye Kültür Portalı vb platformlardan bedava yayınlanma yoluyla kolay erişim sağlanması gibi...)

İnternet altyapımızın, Türkiye’den tüm Avrupa ve Ortadoğu’ya yayın yapmasına imkan vermesi, farklı lisan konuşan personel bulma zenginliğimiz sunulabilecek diğer avantajlarımızdan bazılarıdır.

Birçok ülke oyun geliştirme ve yayınlama alanlarına ciddi destek vermektedir. Güney Kore oyun sektörünü “öncelikli alan” olarak belirlemiş ve 10 yıl gibi kısa bir sürede milyarlarca dolarlık bir ekötürün oluşmasını sağlamıştır. Almanya, Lüksemburg, Çin gibi ülkeler de, buna benzer (incelemeye değer) politikalar geliştirmiş ve hayata geçirmişlerdir.

6.2.5 Teknolojiye ve Altyapıya Yönelik Öneriler

6.2.5.1. Bilişimde, Eğitimde ve Kültürel Gelişimde Oyunun Rolü İyi Kavranmalıdır

Genişbant İnternet’in toplumun tamamına yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

İnternet, Bilişim ve Oyunların sağlıklı kullanımına yönelik zorunlu okur yazarlık eğitiminin getirilmesi de önemlidir. Neredeyse Dünya’daki tüm üniversitelerde olduğu gibi ülkemizdeki üniversitelerde de Bilgisayar Oyun Programlama ve Oyun Tasarım Bölümlerinin açılmasının sağlanması gerekmektedir.

Bilgisayar kullanımını en kolay geliştiren unsur, çevrimiçi (online) oyunlardır. Tüm Dünya’da oyunların bu gücü, artık eğitime de aktarılmaya başlanmıştır. Eğitim oyunları diye yeni bir dal geliştirmeye başlamıştır.

Yeni eğitim oyunları, ilk bakışta eğitim oyunu olduğu anlaşılmayan fakat hassas çalışmalar sonucunda oyun oynadığını düşünerek keyifle oyun oynayan çocukların birçok yetkinliğini geliştirecek ve hatta ailelere raporlayacak oyunlar geliştirilmektedir.

Tayvan’da orta okul ve liselerde ödevler sadece email ile verilir, email ile toplanmaktadır. Tayvan Hükümeti, çocukların küçük yaşta dünya ile entegrasyonunu sağlamak için böyle bir karar almış, böylece tüm evlerde internet erişimi ve bilgisayar sahipliği sağlanmıştır.

Buna paralel olarak; tüm Dünya’nın en çok önem verdiği konuların başında gelen Oyun Tabanlı Eğitim hedefi doğrultusunda, TÜDOF’un desteği ile, FATİH Projesi’nde oyunun ve oyun teknolojilerinin eğitimde etkin kullanımının sağlanması benimsenmiştir.

Online oyunların sadece bilgisayar kullanımını değil; aynı zamanda takım çalışması, analitik zeka, özgüven, liderlik ve problem çözme gibi yetkinlikleri de geliştirdiği, yapılan çeşitli bilimsel çalışmalarda gözlemlenmiştir.

7. Grup İnternet/Sosyal Medyası

7.1. Grup üyeleri

Moderatör	Füsun Sarp Nebil	
Katılımcılar	1.Ömer Boz	BTK
	2.Nihat Vuran	Gübretaş
	3.Fikret Kalfaoğlu	TBD
	4.Engin Sağ	Online Medya Derneği
	5.Ekrem Erdoğan	TBMM
	6.Handan Karakaş	TBMM
	7.Neslihan Mesutoğlu	Turkuaz Medya
	8.Tayfun Sırman	İnternet Yayıncıları Derneği
	9.Ömer Deveci	şikayetvar.com
	10.Füsun Sarp Nebil	
	11. Levent Karadağ	TBD

7.2. Ana strateji

Çevrimiçi yayıncılık kapsamında bulunan video, oyun, sosyal network ve haber gibi içerik esasen internet'in en büyük fırsat ve tehditi bir arada içinde taşımaktadır. Biz bu savaşı yerel içeriğe sahip olmamız nedeniyle kaybetmek üzerindeyiz. Bu içeriği şekillendirebilmek için bu içeriğin gelişmesine vergi, istihdam, maddi ve teknoloji olarak destek sağlanması en önemli anahtar strateji olarak gözükmektedir.

7.2.1 Fırsatlar ve Riskler

- Ekonomik Katkı
- Geniş kitleye anında erişim ve tanıtım olanağı
- İstihdam artışı
- Vergi ve Kayıtlı ekonomi artışı
- Inovasyon Tetiklenme
- Hukuki sorunlarda Kolay çözüm olanağı
- Güçlü teknolojik firmaların yaratılması
- Ekonomik Kayıp
- Kültürümüzün yabancı etkiler altında kalkması
- İstihdam kaybı
- Vergi Kaybı
- Inovasyon Ölülüğü (hazır teknoloji kullanılması)
- Hukuki suç önleme ve suçlunun tespiti zorluğu
- Global şirketlerin ekonomiye ve haberciliğe negatif baskısı

7.3. Sorun alanları

1. Ekonomik Sorunlar
2. Teknolojik Sorunlar
3. Yerli İçerik Yaratma Sorunları
4. Telif Hakları (FSEK)
5. Diğer Hukuki Sorunlar (5651, MK)
6. Rekabete Yönelik Sorunlar
7. Vergi ve İdari Mevzuatına Yönelik Sorunlar
8. Güvenlik Sorunları
9. Teşvik ve Düzenleme Eksikliği
10. tr uzantılı sitelerin yaygınlaştırılması (tescil bürokrasisi)
11. Eğitim ve Bilinçlendirme (eleman ve kullanıcı)

7.4. Sorunlarla İlgili Çözümler

7.4.1 Eğitim Alanındaki Çözümler

- 7.4.1.1. Üniversitelerde internet gazeteciliği, özgün yerli içerik (video, oyun vs), yerli platformlar, mobil uygulama yazılımcılığı ve dijital reklamcılık bölümleri oluşmalı
- 7.4.1.2. İlkokuldan başlayan sayısal medya okur yazarlığı eğitimi
- 7.4.1.3. Ebeveynlere dijital medya okur yazarlığı eğitimi
- 7.4.1.4. Hukukçulara eğitim
- 7.4.1.5. Educational Game (ilkokul öncesi için oyunla eğitim)

7.4.2 Sitelerin Geliştirilmesi İçin Mevzuat Alanındaki Çözümler

- 7.4.2.1. Vergi düzenlemesi, pozitif ayrımcılık (elemanlara, reklama uygulanan vergilerin elden geçirilmesi)
- 7.4.2.2. Abonelikli içerik ve uygulama gelişiminde KDV uygulamasının düzenlenmesi
- 7.4.2.3. Haksız rekabete karşı korunma. Yabancı sitelere reklam verenlere (belki ilave) vergi alınsın
- 7.4.2.4. Resmi Reklamlardan Çevrimiçi Yayıncılığa Pay
- 7.4.2.5. Telif hakları sorununun dijital medyaya uyarlanması
- 7.4.2.6. Türk kullanıcılarının verilerinin depolandığı sitelerin yurtiçinde host edilmesi..

7.4.3 İçeriğin Geliştirilmesi ve Korunması Alanındaki Çözümler

- 7.4.3.1. Kopyalamaya çözüm (telif hakları konusunda dijital özel geliştirme), izinsiz kullanıma ceza getirilmesi
- 7.4.3.2. Haber Ajansı fiyatlarında pozitif ayrımcılık
- 7.4.3.3. İzinli kullanımı destekleme (kanun)
- 7.4.3.4. Yayıncılıkta 4 Ekran yayılma için destek
- 7.4.3.5. iframe (içerik çiftliği) ile içerik yayınına düzenleme gelmeli (hakkı olmayan içerikten para kazanılması çok yaygın)
- 7.4.3.6. Mobil uygulamalarda izinli içerik kullanımı ve uygulama oluşturması (diziizle.com gibi)

7.4.4 Sitelerin Geliştirilmesi İçin Kaynak Yaratmaya Yönelik Çözümler

- 7.4.4.1. Dijital Reklam alanında düzenleme (bu alanda monopoller var)..
- 7.4.4.2. Ölçümlendirmenin yapılması ve denetleme
- 7.4.4.3. Teşvik (yayıncılığın serpilmesi için destek)
- 7.4.4.4. AR-GE ve Geliştirme Desteği (50 kişi mecburiyetinde esneklik hatta 1-2 kişi)
- 7.4.4.5. Risk sermayesi ve Fonların (private equity) yatırıma dönüşünün sağlanması (ABD'de startup'lara yatırım yapıldığında vergi kolaylığı verildi)
- 7.4.4.6. Elektronik faturanın yaygınlığının ve kolaylığının artırılması

7.4.5 Sitelerin Geliştirilmesi ve Diğer Konulardaki Çözümler

- 7.4.5.1. Hosting sorununa çözüm
- 7.4.5.2. Bandwidth maliyet sorununa çözüm

7.4.5.3. Trafik değişim noktası (yurtiçi trafiği de rahatlatacaktır)

7.4.6 Sitelerle ilgili Hukuk Alanındaki Çözümler

7.4.6.1. Uyarı yöntemi kullanılmaksızın sitelerin tümüyle erişiminin engellenmesi yoluna gidilmemesi

7.4.6.2. Hukuka aykırı içeriklere yönelik tedbirler kapsamında gönüllü, seçenekli hizmetlerin artırılması, desteklenmesi,

7.4.6.3. Bilişim alanına ilişkin düzenlemelerde kazuistik, detaycı düzenlemelerden kaçınılması, elektronik ticaret yasa tasarısı da dahil, bütüncül yaklaşımlarla oluşturulması,

7.4.6.4. Bilişim İhtisas mahkemeleri ya da bir ön değerlendirme yapısının oluşturulması

7.4.6.5. Kişisel veriler Kanun tasarısının Yasalaştırılması.

7.4.7 Sektörün Kendi Öz Denetimine Yönelik Çözümler

Bunların dışında sektörün kendine yönelik öz denetim ve standartlar geliştirmesinde yarar bulunuyor.

8. Değerlendirme toplantısı çıktıları

8.1. Çalışılacak konular

Madde 7.7.1'de yer alan 4 konunun komisyona 1 Haziran 2012 Cuma gününe kadar gönderilmesi beklenmektedir. Buna ilave olarak bilisim@tbmm.gov.tr adresine tüm grupların ve üyelerinin kendi ilave çalışma ve fikirlerini göndermesi mümkündür.

8.1.1 İnternete ulaşım hakkı

İnternete ulaşım konusunda tüm vatandaşların katılımının sağlanmasına yönelik dünya örneklerinin araştırılıp komisyona raporlanmasını Sayın Melih Kırılıdağ yapacaktır

- Hindistan'da muhtarlar dağıtılmış kiosk uygulaması Melek Bar Elmas tarafından dile getirilmiştir
- Kiosk konusunun iyi bir çözüm olacağını Ahmet Hamdi Atalay'da dile getirmiştir

8.1.2 Çevrimiçi oyun konusunda sektörel derneğin önerilerini Mevlüt Dinç gönderecektir

8.1.3 Şikayetvar.com sitesi devletin siteleri ile ilgili şikayetleri rapor olarak gönderecektir

8.1.4 Reklam ekonomisinin gelişmesine yönelik önerileri, ayı zamanda ilgili sektörel derneğin yöneticisi olan Neslihan Mesutoğlu raporunu gönderecek

8.2. Altı çizilen konular

8.2.1 E-devlet konusunda 69uncu (OECD raporuna göre) sıraya indiğimiz, son bir yılda 11 sıra geriye düşmüş olduğumuz Ahmet Hamdi Atalay tarafından belirtilmiştir.

WEF'da da bir 10 sıra geriye gitmiş durumdayız. Sonuçta ilk 50 içinde değiliz, ekonomik olarak 17 iken bu durum e-dönüşüm konusundaki çabanın yetersiz olduğunun göstergesi olarak dile getirilmiştir.

8.2.2 Tek muhatap ve koordinasyon konusu hızlı aşılması gerektiğini Leyla Berber ifade etmiştir

- Amerikan Başkanları gibi bir danışma kurulu önerisi

8.2.3 Bilgisayar okuryazarlığı konusunun önemi

- Konunun önemini Melek Bar Elmas dile getirmiştir.
- Bunun bir hak ve sosyal devletin sorumluluğu olduğu raporda öne çıkacaktır
- Bu amaçla bilgisayar web sitelerinin kolay kullanılabilirliği konusunun önemi ve var olan standartların devlet sitelerinde uygulamaya sokulmasının önemini Kürşat Çağıltay dile getirmiştir

- Fatih Projesi bir fırsat olarak kullanılması Muhterem İlhan tarafından dile getirilmiş, aynı zamanda Türkiye’de 3G, wifi uyumlu laptop’ların bu proje kapsamında üretilmesi gerektiği belirtilmiştir. Teknolojinin yerleştirilmesi 2023 Bilgi toplumu hedefinin gerçekleştirilmesi için olmazsa olmaz şartlardan biri olduğunu, toplumun bir bütün olarak dönüştürülmesi hedeflendiğine göre Fatih Projesi ile yaklaşık 10 milyon adet tablet bilgisayarın dağıtılacağı da nazara alınarak her eve bir bilgisayar girecektir. Bu da toplumun internet okur-yazarlığının artırılması için bir fırsat olup bu tabletlerde mobil internetin olmaması halinde evlere yalnızca birer terminal cihazı gireceğini ifade etmiştir. Teknolojinin yerleştirilmesi için de bir fırsat olduğu, yalnızca wi-fi donanımına sahip olarak üretilmesi yeni teknolojilerin ülkemize getirilmesinin önünde engel teşkil edeceği gerekirse ihaleye 3G özellikli değil LTE özellikli bir teknoloji için çıkılmasının da düşünülmesinin zorunlu olduğunu ifade etti.
- E-devlet uygulamasının hızlı bir şekilde derlenmesi gerektiği, bu doğrultuda kamu sitelerinin iyi uygulamalarla örnek olması gereği Ömer Bostancı tarafından ifade edilmiştir.

8.2.4 Teşvik yerine vergi avantajı uygulaması Ömer Bostancı tarafından ifade edilmiştir

8.2.5 Kota ve geniş bant sorunu (network readiness) çok hızlı olarak aşılmasının önemi Ömer Bostancı ve Ahmet Hamdi Atalay tarafından belirtilmiştir

- İçerik üreticiliği konusunda öne çıkmak daha önemli altyapı yatırımlarından daha öncelikli olduğu katılımcılar tarafından cevap olarak dile getirilmiştir

8.2.6 İnternet güvenliği yerine güvenli internet kullanımı kavramı daha önemli

- Sorumluluk bireye aittir, devlet bu sorunu tamamen çözemeyeceğinin altı çizilmiştir
- Bu nedenle esnek ve zeki filtre programları daha öne çıkacaktır denilmiştir
- Güvenli internet yaklaşımının oturmadığı, bu kapsamda kamu kurumları arasında koordinasyon çok önemli olduğunu Ayşe Bostancı ifade etmiştir.

8.2.7 “Kimin güvenliği sorusunun” çok daha önemli olduğunu Melih Kırılıdağ belirtmiştir

DPI konusu yazılım ve donanımlar eposta içeriklerinin ve gezilen web sitelerinin izlenmesini içeriğini görmektedir. Bunun ticari boyutu da çok kullananların hızlarının düşürülmesi gibi bir konu üzerinde tartışılıyor. Bunu BTK’ya sorduğumda bu bana bu sırdır diye dönüldü

8.2.8 Sibergüvenlik konusu gerekli dikkati çekmediği, hızla MSB ve Silahlı Kuvvetlerin bu konuyu görev tanımı içine alması Ahmet Hamdi Atalay tarafından dile getirilmiştir

8.2.9 Özgür açık kaynak kodlara yönelmesi Hakan Uygun tarafından belirtilmiş, bu doğrultuda kamu'nun yerelleşmiş açık yazılım kullanmasının önemini altı çizilmiştir

8.2.10 Medya açısından özgün içerik ve bunun kopyalanmaması çok çok önemli olduğu, yurtdışındaki hosting'lere ulaşım mümkün olmadığı ve yurtiçi hostingin bu nedenle çok önemli olduğunu Neslihan Mesutoğlu dile getirmiştir

8.2.11 Reklam regülasyonu konusuna da Neslihan Mesutoğlu vurgu yapmıştır

- Reklamların bölünmesi için yönetmen izni gibi konular oldukça zorlayıcı
- İnternet reklamlarında çok büyük tröstlerle savaşıyoruz

8.2.12 İnternet Kafeleri tehdit olarak görmek yerine, bunları dönüşüm için merkez olarak kullanmak ve bu potansiyeli fırsata dönüştürmek

İnternet kafe'lerin sorunların çözüm için fırsat/merkez olarak kullanılması gözetilmeli (İnternet Kafeler Derneği). Burada e-devlet sitelerinin kullanım kolaylığı sağlanabilir. İleride seçimlerde dahi internet kafelerden olabilir. Bir algı dönüşümü gerekiyor.

Oyun sektörünün cirosu film sektörünün büyüklüğünü geçti. Biz onların en önemli paydaşız. İnternet kafelerde network oyun turnuvaları

8.2.13 "Komisyonun süresi bittikten sonra sonucu nasıl takip edeceğiz?" sorusu Melek Bar Elmas tarafından dile getirilmiş, bu konunun önemine başka katılımcılar da vurgu yapmıştır.

- Nitelikli bir şekilde bizler takip edeceğiz
- Bu çalışmanın bir ihtisas komisyonuna dönüşmesi söz konusu olabilir. Bunun toplumla etkileştiği bir platformla paralel çalışması faydalı olur. Bu halkla ilişkiler boyutu ile birlikte yürütülmeli.

9. Çalışma sonrası gönderilmiş ilave dosya ve raporlar

9.1. Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu (TÜDOF) Önerileri

TÜDOF'un Konumu ve Rolü

- TÜDOF'un Oyun Sektörünü temsilen devlet, özel sektör ve kamu kurum ve kuruluşlarınca dijital oyunlar ile ilgili olarak ortak irtibat noktası olarak benimsenmesi amaçlanmaktadır.
- TÜDOF, Çocuk ve Aile Profil Kriterleri Çalışma Kurulu üyesi olup Güvenlik İnternet Hizmeti çalışmalarına destek vermekte; dijital oyunların yaşa göre derecelendirilmesi görevini üstlenmiştir.
- TÜDOF, Güvenli İnternet Hizmeti (GİH) kapsamında; MEB, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve ilgili diğer STK, kamu ve özel kurum ve kuruluşların desteğiyle "Güvenli İnternet Ortamı ve Sağlıklı İçerik" sloganının benimsenmesi ve iletişiminin yapılması için çalışmaktadır. Bu doğrultuda düzenli bir şekilde elektronik ve fiziksel ortamda kullanılacak Bilgilendirme Kitapçığı'nın ve Animasyonlar'ın geniş kitlelerle paylaşımını hedeflemektedir.
- Ülke çapında Aileleri, Çocukları ve Gençleri Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Toplantıları düzenlenecektir (eMağdur ve eKurnaz gibi yeni kavramların tartışılması).
- TÜDOF'un merkezi bir sistemle ülke çapında Ulusal Oyun Derecelendirmesi yapması planlanmıştır. Bu yöntemle, yerel bazda alınan kararların önüne geçilmesi ve oyunlarla ilgili ülke çapında sektörün sağlıklı büyümesine pozitif katkı sağlanması hedeflenmektedir.
- Ülkemizin Dünya çapında tanıtımına da katkı sağlayacak, kendi kültürümüzü ve geleneklerimizi barındıran yerli ve alternatif içeriklerin oyunlarının geliştirilmesinin aktif olarak teşvik edilmesi ve desteklenmesi de TÜDOF'un hedeflerindedir. Bu amaca yönelik olarak Ulusal Oyun Platformu projesi üzerinde çalışılmaktadır.

Oyunlarda Güvenlik ve Çocuklar için Uygunluk

- TÜDOF tarafından belirlenecek metod ve kurallara göre oyunların derecelendirilmesine en kısa sürede geçilmelidir. Derecelendirme çalışmaları için TÜDOF'a kaynak aktarılması gerekmektedir. Bu amaçla TÜDOF, sektördeki tüm firmalardan ücretli üyelik alacaktır.
- Derecelendirmeyi yapmayan ya da usulüne göre yapmadığı tespit edilen oyun yayıncılarına karşı gerekli tedbirlerin alınması yine TÜDOF kontrolünde gerçekleşmeli; fakat diğer idari mercilerin de gerekli desteği vermesine yönelik yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Oyunlarda akıllı işaretlerin kullanılması planlanmıştır.
- Akıllı işaretler ve derecelendirme ile ilgili TÜDOF sitesinde gerekli bilgilendirme olacak ve ailelerin bilgilendirilmesi için Türkiye çapında bilgilendirme toplantıları yapılacak. Bunun için devlet tarafından kaynak ayrılmalıdır. Özellikle oyun reklamlarının yoğun yapıldığı sitelerde akıllı işaretler ve derecelendirme ile ilgili

bilgilendirmeler reklam olarak çıkılmalıdır. Ailelerin eğitilmesi için ise TV reklamı da gerekli olacaktır.

İnternet Kafeler

- Çocukların güvenle İnternet'e girebilmesi için İnternet kafeler olmazsa olmaz yerlerdir. Türkiye'de sayıları onbinleri bulan İnternet kafeler, gençlerin gittikleri yerleri bilmemiz açısından büyük bir avantajdır. Bu avantajı kullanmak için alınacak aksiyonlarda dijital oyunlar en önemli faktördür. Oyun oynanmayan İnternet kafeler hızla kapanacak ve çocuklarımız çok daha kontrolsüz ortamlarda vakit geçireceklerdir.
- İnternet kafelerde çocukların uygun derecedeki oyunları oynamalarının sağlanması için sorumluluğun kafe sahiplerine verilmesi ve kafelerin ilgili birimlerce denetlenmesi gerekmektedir (Sigara yasağı uygulamasında olduğu gibi).
- Kafelerin, ülke çapında yapılacak elektronik spor turnuvalarına ortam sağlamaları doğrultusunda standartların belirlenmesi ve bu doğrultuda TÜDOF'ün öncülüğünde kafelerin daha güvenli ve sağlıklı ortamlara dönüştürülmesi; bu çabaya ilgili kamu kurumlarının aktif desteğinin sağlanması da arzulanmaktadır.
- İnternet kafelerin şartlarının düzelmesi tamamen ekonomik şartlara bağlıdır. İnternet kafeler şu an zabita ve polisin yoğun denetimlerine ve yüksek cezalarına maruz kalmakta ve her şehirde valiliklerin kararlarına göre farklı uygulamalar gözlemlenmektedir. TÜDOF tarafından belirlenen kurallara göre derecelendirilmiş oyunların kafelerde oynatılması, kafe sahiplerinin uygun oyunları uygun yaş grubuna oynatması gibi konuların denetlenmesi ile Türkiye çapında tek bir denetim mekanizması kurulabilecek ve homojen kurallar uygulanabilecektir. Denetim ve uygulamalara standartların getirilmesi ile birlikte kafe sahipleri çok daha ön planda, şeffaf ve dışa dönük kafeler kurma şanslarına sahip olacaklardır. Bu şekilde, kafeler sadece bilgisayar kiralama değil, aynı zamanda içecek, yiyecek, IT ekipmanları, oyun ekipmanları vb satışları yapabilir hale geleceklerdir. Dolayısıyla, gelir seviyesi artan kafelerin sağladıkları sosyalleşme ortamları da iyileşecektir.

İnternet Erişimi, Kullanımı ve Oyunlar ile İlişkisi

- Genişbant İnternet'in toplumun tamamına yaygınlaştırılması çok önemlidir.
- Tayvan'da orta okul ve liselerde ödevler sadece email ile verilip, email ile toplanmaktadır. Tayvan Hükümeti, çocukların küçük yaşta Dünya ile entegrasyonunu sağlamak için böyle bir karar almış, böylece tüm evlerde internet erişimi ve bilgisayar sahipliği sağlanmıştır.
- Bilgisayar kullanımını en kolay geliştiren unsur çevrimiçi (online) oyunlardır.
- Online oyunların sadece bilgisayar kullanımını değil; aynı zamanda takım çalışması, analitik zeka, özgüven, liderlik ve problem çözme gibi yetkinlikleri de geliştirdiği yapılan çeşitli bilimsel çalışmalarda ispatlanmıştır.

- Daha çok İnternet erişimi olan gençlerimiz daha çok oyun oynayacaklardır. Daha çok oyun oynamaları demek, bilgisayar kullanımlarını, klavye hızlarını ve internet araştırma yetkinliklerini artırmaları demektir.
- Özellikle şiddet içerikli oyunları oynayan kişilerin, normal hayatlarında şiddet eğilimlerinin daha az olduğu da bilimsel olarak gözlemlenmiştir.
- Tüm Dünya’da oyunların bu gücü, artık eğitime de aktarılmaya başlanmıştır. Eğitim oyunları diye yeni bir dal gelişmeye başlamıştır. Yeni eğitim oyunları, ilk bakışta eğitim oyunu olduğu anlaşılmayan fakat hassas çalışmalar sonucunda oyun oynadığını düşünerek keyifle oyun oynayan çocukların birçok yetkinliğini geliştirecek ve hatta ailelere raporlayacak oyunlar geliştirilmektedir. Buna paralel olarak; tüm Dünya’nın en çok önem verdiği konuların başında gelen Oyun Tabanlı Eğitim hedefi doğrultusunda, TÜDOF’un desteği ile, FATİH Projesi’nde oyunun ve oyun teknolojilerin eğitimde etkin kullanımının sağlanması benimsenmiştir.
- İnternet, Bilişim ve Oyunların sağlıklı kullanımına yönelik zorunlu okur yazar eğitiminin getirilmesi de son derece önemlidir.
- Neredeyse Dünya’daki tüm üniversitelerde olduğu gibi ülkemizdeki üniversitelerde de Bilgisayar Oyun Programlama ve Oyun Tasarım Bölümlerinin açılmasının sağlanması gerekmektedir.

Oyun Geliştirme ve Devlet Teşvikleri

- Oyun geliştirmek ve yayınlamak Dünya’da ekonomik olarak en riskli işlerden biridir. Riskli olduğu kadar oyun popüler olduğunda yüksek getirili de olabilmektedir.
- Birçok ülke oyun geliştirme ve yayınlama alanlarına ciddi destek vermektedir. Güney Kore oyun sektörünü öncelik alan olarak belirlemiş ve 10 yıl gibi kısa bir sürede milyarlarca dolarlık bir ekötürün oluşmasını sağlamıştır. Benzer şekilde oyun sektörünün ülkemizde de öncelikli alan olarak benimsenmesi önem arz etmektedir.
- Sağlanacak vergi avantajları ile global birçok oyun yayıncısını Türkiye’de konumlandırmak mümkündür. İnternet altyapımız, Türkiye’de kurulacak firmaların tüm Avrupa ve Ortadoğu’ya yayın yapmasına imkan vermektedir. Ülkemizde farklı lisan konuşan personeller bulma imkanı da olduğu için, verilecek olan avantajlar ile Türkiye’yi bütün bölgenin merkezi haline getirmek mümkündür. Almanya, sağlamış olduğu çeşitli sektörel teşvikler ile Hamburg’u Avrupa’nın online oyun başkenti haline getirmiştir. Sadece vergi teşvikleri değil, IT ekipman, altyapı ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen seminer ve aktiviteler de çok önemli rol oynamaktadır. Türkiye’de de TÜDOF bu rolü üstlenebilir.
- Son dönemde de Lüksemburg, sağlamış olduğu avantajlar ile ön plana çıkmakta ve birçok oyun firması için bir cazibe merkezi haline gelmektedir.
- Oyun geliştirme konusunda en başarılı ülkelerden birisi Güney Kore’dir. Oyun geliştirme yapan bir firma uzun bir dönem vergi, sigorta primi avantajları dışında Devlet tarafından maaşların bir bölümü ödenmekte; tüm gerekli IT ekipmanları ve ofis alanı, geliştirme süresince sağlanmaktadır. Bunun dışında Kore’de Devlet ve özel sektörün ortak kurmuş olduğu fonlar oyun firmalarına ortak olarak destek

vermektedirler. Kore'nin başarısını örnek olarak Oyun Sektörü'nün öncelikli alan olarak benimsenmesinin ve sürekli gelişen ve büyüyen bu sektörden ülke olarak en iyi şekilde yararlanılmasının sağlanması, TÜDOF'un hedeflerindedir.

- Ulusal Oyun Platformu ile gençlerimize oyun sektöründe istihdam yaratılması ve yerli içerik geliştirmeleri için fırsat verilmesi, öncelikli gündem maddeleri haline getirilmelidirler. Türkçe ve Türkiye'deki oyunculara sunulan oyunların Türkiye'de sunulması ile, hem oyuncuya daha kaliteli hizmet sağlanmış hem de ülkemizin teknolojik altyapısının kullanılması sağlanmış olur.
- 5 yıl önceye baktığımızda Çin'de yayınlanan oyunların sadece %20'si Çin'de geliştirilmekte iken, verilen destekler sonucunda Çin, Dünya'nın en önemli oyun üreticilerinden biri haline gelmiş ve Çin'deki oyunların %50'si Çin'de geliştirilir hale gelmiştir.
- Bir ülkede bu düzeyde oyun geliştirilmesi ülkenin kendi kültürünü tüm Dünya'ya yayması için çok önemli bir rol oynadığı gibi (Amerika – Hollywood filmleri gibi) çok ciddi de bir ihracat kalemi oluşturmaktadır.

9.2. Bilişim Teknolojileri Eğitim Derneğinin Raporu

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMLERİNİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM HAYATINDAN ÇIKARMAK, BİZLERİ BÜYÜYEN SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ İÇİN ARAMA KONFERANSINDA BİR ARAYA GETİRDİ

Bilgi internet medya ya da bilgisayar okur-yazarlığı olarak karşımıza çıkan tanımın da kendi kendine kazanıldığı düşünülmesi, okulların sadece teknolojik araç-gereçlerle donatılmasının yeterli olduğu gibi algılamaların, ileri düzey bilişim teknolojileri becerilerinin kazanılmasına engel oluşturduğu söylenebilir. Bu bilincin ve okuryazarlığın da bireyin erken çağlarından itibaren edinmesi günümüzün gerekliliğidir.

Aslında Bilişim ve İnternet Komisyonun bizleri bir araya getirdiği bu arama konferansında güvenlik-bilgi toplumu-bilişim hukuku-teknolojinin yerleştirilmesi, oyunların etkileri gibi sıkıntılara **getirilebilecek çözümlerin temelinde eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları ve bunların erken yaşlarda nasıl kazandırılacağı** yatmaktadır.

Bu okur-yazarlığı kazandırmadan öğrencilerimizin kullanımına kontrolsüz bir şekilde donanım, yazılım ve internet fırsatları sunmak onlara ve geleceğimize yapabileceğimiz en büyük kötülük olacaktır. Onlara yeni ufuklar açılması için eğitim hayatlarında fırsatlar sağlanmasının önemlidir. Bu fırsatlar uzman öğretmenlerin rehberliğinde sağlanmalıdır. Bu fırsatların sağlanmasında bireyleri hayata hazırlamakla yükümlü olan okullarımızın büyük sorumlulukları olmalıdır.

ÇOCUKLAR HER SEYİ BİLİYOR! AMA DAHA NELER VAR BİLİYOR MUSUNUZ?

bilgi okur-yazarlığı, Mac OS, bilişim suçları, vbasic, donanım, Bilgi Kirliliği, K12, Yandex, e-devlet, SANAL KABADAYILIK, etik, Google, asp.net, dolandırıcılık, şiddet, facebook, OYUN, Kopyala-Yapıştır, Linux, bağımlılık, adobe, web tasarımı, sağlık, php, JAVA, bilişim hukuku, animasyon, ebv, pardus, C++, photoshp, office-programlar, GÜVENLİK, BTE

BTE Bilişim Teknolojileri Eğitimcileri Derneği

www.bte.org.tr
505 674 62 67 - bilgi@bte.org.tr
Cinnah Caddesi Vali Dr Resti Sokak 5/7 Çankaya ANKARA

Öğrencilerimizin yaşadığı sıkıntılar tüm toplumumuzu etkileyecektir ve sorunların çözümünü bir eğitim meselesi yaklaşımı gerektirmektedir. Arzu edilen bilinç ancak eğitim hayatına **BT ve bilgi/internet/medya okuryazarlığı içerikli derslerin** sokulmasıyla oluşturulabilir. **hem bt kullanımını** hem de okuryazarlığı pekiştirecek derslerin içeriğine ihtiyacımız vardır. Okullarımızdaki bt derslerinin durumunu da aktarmadan konuya yaklaşımımızın aktarılması mümkün değildir.

TIMMS, PISA, EU KIDS Online Sınavları ülke katıldığımız ve uluslararası olarak kabul gören sınavlardan bazılarıdır. Bu sınavlarda BİT yeterlikleri de ölçülmekte kamuoyundaki “çocukların her şeyi bildiği”ne ilişkin inancın aksi yönündeki bulgular dikkat çekmektedir.

PISA Sınavları: OCDE tarafından 3 yılda bir yapılır. 65 ülkenin katılımıyla 15 yaşındaki öğrencilerin edinmesi gereken yaşam becerilerini ne düzeyde edindikleri ölçülür. 2009 yılında yapılmış sonuçlar Aralık 2010 yılında açıklanmıştır. Ülkemizden yaklaşık 5000 öğrenci katılmıştır. Bu yıl tekrar yapılacaktır. Dijital resim işleme, Veri tabanı oluşturma, Hesap tablosu kullanarak grafik oluşturma, Sunum oluşturma Ses, görüntü ve resim içeren çoklu ortam materyali hazırlama olarak 5 temel alanda BT yeterlikleri ölçülmüştür. Türkiye; en temel bilgilerin ölçüldüğü BİT alanında, OECD ülke ortalamalarının çok altında yer almaktadır. Derslerin kaldırılması, bt öğretmenlerinin uzmanlığının tanınmaması vb sebeplerle bu yıl yapılacak olan sınavda bu sıranın bizleri tatmin edecek şekilde yükseleceğini ummamaktayız.

Avrupa Çevrimiçi Çocuklar(EU KIDS Online Sınavı): 2009-2011 yılları arasında 25 Avrupa ülkesinin katılımıyla yapılmıştır. Ülkemizden 9-16 yaşlarında 1000 çocuk ve aileleri katılmıştır. Araştırmada internet konusunda en düşük bilgiye sahip kullanıcılar Türkiye’de çıkmıştır. Aileler arasında da Türkiye’deki ebeveynler internet hakkında en az bilgiye sahip olan grup olarak değerlendirilmiştir. Türkiye Raporunda “hem çocukların hem ailelerinin internet güvenliği, sayısal okur-yazarlık konularında eğitilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Yapılan önerilerden birisi, okullardaki bilgi ve iletişime yönelik derslerin içeriklerinin geliştirilerek daha fazla yeni bilgiler sunulmasıdır.

Ülkemizdeki durumun BT dersi ile ilişkisi çok manidardır. Gerçek anlamda BT dersi işleyemeden BT derslerini neredeyse kaldırmış durumdayız. 1993 yılından itibaren ciddi kaynaklarla büyük yatırımlarla donanım sağladık, öğretmenimiz yoktu. Diğer alan öğretmenleri kısa süreli kursa alınarak formatör adı altında görevlendirildi. Rehberlik etmeleri istendi.

2002 yılında öğretmenlerimiz yetişti, atadık ama dersin öğretim programlarını hazırlayamadık. Öğretmenlerden üç hafta boyunca fareyi gösterebilmeyi öğretilmesi beklendi. 2006 yılına doğru donanımlar ucuzlamaya okullar kendi imkanlarıyla ya da devlet desteğiyle bt sınıflarını işler hale getirmeye başladı. Öğretmenler mesleğe alıştı öğretim programlarını kendi özverileriyle desteklemeye başladılar. Ders saati azaltıldı ve dersin notla değerlendirmesi kaldırıldı, sınav odaklı eğitim sisteminde bt dersine olumsuz bir tutum geliştirildi. Öğretim programı güncellendi, ders kitapları hazırlandı ama kalabalık sınıflarda uygulanabilmesi mümkün olmadı. Teknoloji ve tasarım(eskilerin iş-teknik) dersindekine benzer kalabalık sınıfların bölünebilmesi gibi bir çözüm üretilmeden aynı bilgisayar başında kimi zaman 3-5 öğrenci

ile programın uygulanması beklendi.

En son olarak ders bazı sınıflarda tamamen kaldırarak sadece 6.7.8. sınıflarda 1 saat bırakıldı. 8 basamak olarak hazırlanmış öğretim programının 3 basamakta verilmesi uygun görüldü.

Kısaca gerçek anlamda **çocuklarımızın eğitim hayatına bilişim teknolojilerini soktuk diyebileceğimiz bir yılımız dahi olmadı.**

Öğretmenlerimiz bilgi/medya/internet okuryazarlığını içerecek şekilde derslerin güncellenmesini, okullarda bt rehberliğinin düzenleneceğini ve web tasarımı, programcılık gibi ilave seçimli derslerin konulacağını beklerken durum umduklarının aksi yönünde gelişti.

Bu sebeple bu eğitimlerin etkisi ve önemi somut olarak hiç görülemedi. Derslerin verilememesinin **toplumdaki yansımaları da bu kitlelerin büyümesi, iş hayatına girmesi ve aile kurmaya başlamasıyla görülmeye başlandı.** Düzenlemelerin gecikmesi de bizleri bu gibi konferanslarda çözüm arayışları için sorunlarla baş başa bıraktı.

9.3. İnternet Yayıncıları Derneği'nin (İYAD) "İnternet haber sitelerinin basın kanunu kapsamında değerlendirilmesi konusundaki görüşleri"

İYAD 5651 sayılı internet yayınlarını düzenleyen yasayla birlikte 5187 sayılı basın kanununda yapılacak düzenlemelerle internet habercilerinin de gazeteci statüsüne sokulması gerektiğini savunmaktadır. İYAD, Türkiye'de ve dünyada internet basınının önemli bir güce kavuşmasına ve bir sektör haline gelmesine rağmen Türkiye'de internet habercilerinin gazeteci sayılmaması nedeniyle çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. İYAD 5651 sayılı internet yayınlarını düzenleyen yasayla birlikte 5187 sayılı basın kanununda yapılacak düzenlemelerle internet habercilerinin de gazeteci statüsüne sokulması gerektiğini savunmaktadır.

9.3.1 ÖNCELİK SARI BASIN KARTI DEĞİLDİR

Şunun altını çizmek gerekiyor ki "internet habercileri sarı basın kartı istiyor" şeklindeki yaklaşım ve talepler asıl sorunun tespitini güçleştirmekte, çözümü zorlaştırmaktadır. "Derneğimiz internette her site kurana, kopyala yapıştır haberciliğiyle yayın yapanlara basın kartı verilmesini asla savunmamaktadır."

İnternet habercilerinin sarı basın kartı alabilmesi konusu için bir sonraki adımı olarak görünmelidir. Bir kişinin Sarı basın kartının olmaması gazeteci olmadığı anlamına gelmez. 5187 sayılı Basın Kanunu'na göre Türkiye'de gazete, dergi vb. yayını izne tabi değildir. Ancak gerekli belgeleri hazırlayıp, ilgili makamlara vermek suretiyle bir "bildirim" zorunluluğu vardır. Bir başka deyişle bu tür yayınları çıkarmak için önceden izin alınmamaktadır. 5187 sayılı Basın Kanunu'nda basılmış eser olarak tanımlanan ve belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi yayınların çıkarılması için, kaydedilmek üzere yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına bir beyanname verilmesi yeterlidir. Bildirim verildiği andan itibaren gazete veya dergi resmi bir statü kazanmış demektir. Gazetelerin resmi ilanlardan pay alma haklarıyla, gazete çalışanlarının sarı basın kartı alabilme şartı bu noktada başlar.

Basın Kartı yönetmeliğinde Sarı Basın Kartı alabilmek için gerekli olan şartlar detaylı olarak sıralanmakla birlikte bu tür bir yayın kuruluşunda çalışmakta olduğunuzu kanıtlayan belgelerle (sigorta, sözleşme vb.) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne başvurulması gerekmektedir.

Basın kuruluşundaki pozisyonunuz (sahip, yön. Kurulu bşk., çalışanlar) , tahsil durumunuz gibi kistaslara göre 12 ayla 28 ay arasında değişen bekleme süreleri sonunda yapılacak başvuruyla birlikte Sarı Basın Kartı almaya hak kazanabilirsiniz.

Ancak internet üzerinden yayın yapan haber sitelerinin sahipleri ve çalışanları ilgili yasaya ve yönetmeliğe göre böyle bir hakka sahip değildir. "İnternet haber sitesi" tanımı 5187 sayılı Basın Kanunu'nda Süreli Yayın olarak tanımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları yayınlarına ek olarak ve yasadaki ilgili maddeleri düzenleyecek şekilde eklenmelidir.

Bizler diyoruz ki: "İnternet haber siteleri de 5187 sayılı Basın Kanunu'na dahil edilsin, Cumhuriyet Başsavcılığı'na beyanname vererek bildirimde bulunsun ve biz bu yayını

yapıyoruz diyebilirsiniz. Beyanname verip basın kanunu kapsamında yayın yapabilirsiniz. **Basın Kanunu'nda gazetecilerin haklarından bahseden tek madde olan "Madde 3 – Basın Özgürlüğü" maddesinden yararlanabilirsiniz.**

Sarı Basın kartı alabilmek için tercihli yanıdır. İşini gerçekten ciddi yapan, kurumsal yapılanmasını tamamlamış, yerleşik bir adresi olan haber sitelerinin sahipleri de istedikleri takdirde Basın Kartı Yönetmeliği'nde geçen şartları sağlamak suretiyle Sarı Basın Kartı almak için başvuru hakkına sahip olabilirler. Ne yazık ki bu şartlar altında yayın yapan bir çok internet haber sitesi resmi olarak yayın sayılmamakta ve bizim sansür yasası dediğimiz ve içerisinde internet yayınlarının nasıl yasaklanacağından başka bir şey bulunmayan 5651 Sayılı "İnternet Yasası"na mahkûm edilmiştir.

9.3.2 GAZETECİLİĞİN TEMEL İLKELERİ SİTELERİN ZİYARETÇİ SAYISINA ENDEKSLENMEMELİDİR

İnternet haber sitelerinin haklarını savunan bazı sivil toplum kuruluşlarının yaptığı en büyük yanlışlardan biri de sarı basın kartı, resmi ilanlardan pay alma taleplerini dile getirirken temsil ettikleri haber sitelerinin ziyaretçi sayılarına vurgu yapmalarıdır. Bugün Türkiye genelinde, Anadolu'da binlerce yerel gazete yayınlanmakta ve yaygın gazetelerin konu dahi etmediği bir çok haberi işlemektedir. Ulusal çapta yayın yapan bir gazetenin çalışanın hakları neyse, yerel çapta yayın yapan bir gazetecinin hakları da eşittir ve basın kanununda tanımlanmıştır. Aynı noktadan bakarak yeni yapılacak düzenlemelerde özellikle Anadolu'da yerel yayın yapan internet haber sitelerine farklı bir muameleyle yaklaşılması, gazetecilik değerlerinin ve haklarının sitelerin ziyaret sayılarıyla tespit edilmeye kalkışılması kabul edilemez.

9.3.3 YARGI, KONUSUNDA UZMANLAŞMALIDIR

En büyük sorunumuz internet basınına kapsayan bir yasamızın olmaması. İnternet yayınlarını düzenleyen 5651 sayılı kanunun ise sadece bir yasalar listesi olduğunu düşünüyoruz. 5187 sayılı Basın Kanunu'nda ise internet haber sitelerinden bahsedilmiyor. Basın özgürlüğünü ve bu özgürlüğün kullanımını düzenleyen bu yasadaki internet basınına yer verilmiyor.

Hal böyle olunca internet habercilerinin karşı karşıya kaldıkları hukuksal konularda tabii olduğu bir yasa ne yazık ki yok. Bu durum çeşitli sıkıntılara yol açıyor. Üyelerimiz bu konuda birçok sıkıntı dile getiriyor. Yayınladıkları haberlerin veya haber yorumlarının yargıya taşınması sürecinde hangi yasaya göre yargılanacaklarını ve haklarının neler olduğunu bilmiyorlar. Özellikle küçük şehirlerde ve kasabalarda konuya hakim yargı mensuplarının bulunmayışı sıkıntı yaratmaktadır.

9.3.4 YASAKLARDAN DEĞİL HAKLARDAN BAHSEDİLMELİ

Yeni yasal düzenlemelerin internet yayıncılarını kontrol altında tutma amacı gütmeyen yapılması gerekiyor. İnterneti düzenlemek amacıyla yapılacak her tür yasanın 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla

Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da olduğu gibi sadece sansürün yöntemlerini içermek yerine internet basınının haklarından bahsetmesi gerektiği en önemli şarttır.